

1. Vlucht weg!

Bijbelgedeelte lezen voorafgaand aan de bijbelstudie: Genesis 19:12-26

Als je dit gedeelte gaat vertellen, kun je beter een ander gedeelte met de kinderen lezen. Dan horen ze niet twee keer hetzelfde. Kies bijv. het gedeelte uit Lukas 17:28-33. Jezus spreekt in dit gedeelte over de komst van het koninkrijk van God. Hij refereert hier aan de tijd waarin Lot leefde en aan de verwoesting van Sodom en Gomorra. Hij spreekt hier ook de bekende woorden uit: 'Gedenk aan de vrouw van Lot'.

Doel

De kinderen

- *Weten* waarom de vrouw van Lot veranderde in een zoutpilaar (Gen. 19:26).
- *Beseffen* dat we bij de zonden weg moeten vluchten (1 Joh. 2:15).
- *Kunnen* benoemen van welke concrete zonden zij moeten wegvluchten en hoe dat mogelijk is (Luk. 9:61-62).

Bij het maken van de vertelschets en bijbelstudie is uitgegaan van deze doelen. Het werken met doelen helpt om als leidinggevende gefocust te blijven. Ook is het voor de kinderen gemakkelijker na te vertellen wat ze uit de geschiedenis geleerd hebben.

We beseffen dat er uit het bijbelgedeelte ook andere lijnen zijn te trekken. Het is echter belangrijk om de jongeren met een samenhangende boodschap in aanraking te brengen.

Psalmen en liederen

Psalm 46:1	God is een toevlucht voor de Zijnen
Psalm 52:5	'Zie', zal men zeggen, 'zie den dwaze
Psalm 52:7	Mijn God, U zal ik eeuwig loven
Psalm 71:1	'k Betrouw op U, hoor mijn gebeden
Psalm 71:2	Wees mij een rots om in te wonen
Psalm 139:14	Doorgrond m', en ken mijn hart, o Heer'!
Psalm 143:10	Leer mij, o God van zaligheden

ZB 13	'k Ben reizend naar die stad
ZB 40	Ga niet alleen door 't leven
ZB 87	Ieder uur, ied're stap
ZB 113	Laat ons afleggen alle last
OMK III, 4	God wil Sodom straffen gaan

Geloofsleer

In de belijdenisgeschriften wordt de geloofsleer kernachtig weergegeven. Om meer inhoud te geven aan de doelen, kun je onderstaande delen uit de geloofsleer gebruiken in de voorbereiding:

HC vr. 11	Gods barmhartigheid sluit Zijn rechtvaardigheid niet uit.
HC vr. 113	Het tiende gebod eist dat we een vijand moeten zijn van de zonden.
NBG art. 20	Gods barmhartigheid sluit Zijn rechtvaardigheid niet uit.
NGB art. 37	Van het laatste oordeel.
DL 1, art. 15	Lots vrouw stortte zich in het verderf, door ongehoorzaam te zijn.

Exegese Genesis 19:1-29

Focus

Lot moet met zijn gezin Sodom ontvluchten omdat de Heere de stad zal vernielen.

Omschrijving focus

Twee engelen waarschuwen Lot dat de Heere Sodom zal vernietigen. Sodom is zo vol van zonde dat nu voor God de maat vol is. Lot moet met zijn gezin Sodom ontvluchten, wil hij niet samen met de inwoners van Sodom omkomen.

Toepassing: God waarschuwt ook ons dat Hij allen die in de zonde leven, zal vernietigen. Hij waarschuwt ons d.m.v. Zijn dienaren als boodschappers van Zijn Woord. De Heere laat de zonde niet ongestraft. Eens is de maat vol. Wanneer wij niet met de goddelozen om willen komen, moeten wij de zonde ontvluchten.

Achtergrondinformatie

Genesis is het eerste boek van de vijf boeken van Mozes en betekent 'oorsprong of geboorte'. De verwoesting van Sodom (en Gomorra) vindt plaats na de zondvloed en de roeping van Abram naar Kanaän en de verbondssluiting tussen God en Abraham. Sodom lag in de waterrijke Jordaanvlakte aan de zuidoostelijke grens van Kanaän. De naam 'Sodom' betekent 'branden'. De mannen van Sodom leefden in grote en openlijke zonden zoals seksueel wangedrag (denk ook aan het verlangen om Lots gasten te verkrachten), trots en verwaarlozing van de armen. De plaats waar Sodom lag is nu bedekt door de Dode Zee. Sodom en Gomorra worden in de Bijbel vaak in één adem genoemd.

Vers 1

De engelen zijn twee van de drie mannen die in Genesis 18 aan Abraham verschijnen. De derde is in Genesis 18 de Heere Zelf. Zowel in het Grieks als het Hebreeuws betekent het woord 'engel': 'boodschapper' of 'gezant'. Lot herkent ze niet direct als engelen omdat ze in menselijke gestalte verschijnen. Lot is de neef van zijn oom Abraham.

Vers 2-3

Lot dringt er bij de engelen op aan om bij hem te overnachten. Zo herbergt hij onwetende engelen, vgl. Hebreeën 13:2. Gastvrijheid is in het Midden-Oosten erg belangrijk. Ongezuurde koekjes waren ideaal om de gasten snel voor te kunnen zetten.

Vers 4-5

Alle mannen van de stad verzamelen zich om het huis van Lot om zijn gasten verkrachten, een grove schending van de gastvrijheid. Bekennen betekent hier: 'gemeenschap hebben'.

Vers 6-9

Lot biedt zijn twee dochters, die nog maagd zijn, aan om door de mannen van Sodom te laten verkrachten. Hiermee stelt hij de plicht van gastvrijheid boven zijn liefde voor en de veiligheid van zijn dochters. Hiermee overtreedt hij echter Gods gebod en verzaakt zijn vaderlijke plicht tegenover zijn dochters. 'Onder de schaduw van mijn dak' geeft aan de bescherming die Lot zijn gasten biedt. De mannen van Sodom echter bedreigen nu Lot zelf.

Vers 10-11

De twee engelen trekken Lot naar binnen en doen de deur dicht. Ze maken dat de mannen van Sodom de deur van Lots huis niet kunnen vinden.

Vers 12-13

'Haar geroep is groot geworden' betekent dat de zonde van Sodom voor Gods aangezicht is gekomen. Vgl. het bloed van Abel dat tot God roept vanaf de aarde, Genesis 4:10. 'Voor het aangezicht des HEEREN' wijst erop dat God kennis heeft gekregen van Sodoms grote zonden.

Vers 14-16

Lots aanstaande schoonzonen denken dat Lot liegt. 'Die zijn dochters nemen zouden' betekent hier het trouwen met Lots dochters. De uitdrukking 'die voorhanden zijn' laat de mogelijkheid open dat er meer dochters van Lot zijn die echter in Sodom achterblijven. 'Die voorhanden zijn' kan ook vertaald worden met: 'die gevonden worden'. 'In de ongerechtigheid dezer stad' betekent zoveel als 'in de straf van de ongerechtigheid dezer stad'. De Heere verschoont Lot, zijn vrouw en zijn twee dochters. Dat betekent dat Lot genade in Gods ogen vindt, vgl. vers 19.

Vers 17-20

'Zo zeide Hij': dat kan de Heere Zelf geweest zijn, Die ook tot Abraham sprak. Een andere uitleg is dat dit één van de twee engelen was. 'Behoud u om uws levens wil' kan ook vertaald worden met: 'ontkom omwille van uw ziel'. De ziel is het leven van de mens. In vers 18 richt Lot zijn woorden rechtstreeks tot de Heere of tot één van de engelen. 'Heere' kan namelijk ook vertaald worden als: 'mijn heer'. Uit het vervolgggesprak lijkt dat het meest waarschijnlijk is, dat de Heere Zelf als derde Persoon aanwezig is. Lot is bang dat de afstand tot het gebergte waarheen hij moet vluchten te groot is. 'Het kwaad aankleven' duidt op de straf van het kwaad, de vernietiging van Sodom. Lot vraagt om naar een stad dichterbij te mogen vluchten. 'Klein' kan hier duiden op de kleine omvang van de stad maar ook op Lots vraag: 'is het niet een kleine zaak die ik vraag?'.

Vers 21-23

De Heere verhoort Lots verzoek en laat hem naar de stad vluchten, die de naam Zoar zal krijgen, wat 'kleine' betekent. Eerder heette deze stad Bela. Omdat de Heere besloten heeft Lot en de zijnen te sparen, zal Hij niets kunnen doen, totdat zij in Zoar zijn. Dat staat de almacht van Zijn liefde niet toe.

Vers 24-25

Niet alleen Sodom en Gomorra, ook Adama en Zeboïm worden door zwavel en vuur getroffen, vgl. Deuteronomium 29:23 en Hosea 11:8. Tweemaal wordt in vers 24 de naam "HEERE" genoemd. De eerste maal kan duiden op God de Zoon, de tweede maal op God de Vader. De Vader heeft immers de Zoon al het oordeel overgegeven, Johannes 5:22.

Vers 26

Lots vrouw kijkt tegen Gods uitdrukkelijke gebod in, om, vers 17.

Vers 27-29

In deze verzen worden we teruggevoerd naar Abraham, die voorbede voor Sodom had gedaan.

Gebedspunten voordat de kinderen naar huis gaan

- Danken dat we deze waarschuwing uit de Bijbel mochten horen.
- Belijden dat we er niet altijd aan denken om bij de zonden weg te vluchten.
- Bidden of we door de kracht van God steeds weer weg zullen vluchten van de zonden.

Intro

Meenemen van een prachtig, waardevol voorwerp (iets met goud, zilver, glitters, ...) en de Bijbel. Laat de kinderen stemmen (keuze A – het prachtige voorwerp of keuze B – de Bijbel) over de volgende vraag:

'Wat zou jij kiezen als je zo rijk mogelijk wilt worden?'

Bespreek het verschil tussen rijkdom voor alleen in dit leven, en rijkdom die eeuwig is.

Brugzin

We gaan nu horen over een vrouw die koos voor rijkdom, wat ze heel graag wilde houden; maar dat betekende haar dood...

Vertelschets

Beginzin

Het is avond. In de stad Sodom maken de mensen zich klaar voor de nacht. Lot zit in de poort van Sodom. Hij kijkt in de verte. Wie ziet hij daar aankomen? Twee onbekende mannen! Lot loopt naar hem toe. 'Dag mannen'. (maak een buiging). 'Kom toch bij mij in huis overnachten, dan kunnen jullie morgen vroeg verder reizen.'

De zondigheid van Sodom

- Zouden ze dat willen? Lot wacht het antwoord af. 'Nee, wij zullen op straat slapen,' zeggen de mannen. Lot houdt vol. De mannen gaan mee en Lot eet samen met hen ongezuurde koeken.
- Net voor ze willen gaan slapen, staan buiten allerlei jonge en oude mannen van Sodom te roepen: 'Waar zijn die twee vreemdelingen, breng ze naar buiten!' Lot zelf gaat naar buiten en sluit de deur achter zich. 'Doe deze mannen geen kwaad, zij zijn mijn gasten,' zegt hij. De mannen van Sodom worden boos: 'Ga opzij, zou jij soms zeggen wat we moeten doen, terwijl je hier zelf als vreemdeling bent komen wonen?'
- De mannen noemen Lot een vreemdeling, hij hoort eigenlijk niet in deze stad. Lot woont wel in Sodom, maar doet niet mee met het zondige leven van de mensen om hem heen. *De Heere hielp Lot om Hem toch te blijven dienen. Lot was de enige in de stad die deed wat God zei. Lot kon dit alleen doen met Gods hulp.*
- Ze willen de deur openbreken. De twee gasten trekken Lot snel naar binnen en sluiten de deur. De mannen van Sodom willen de deur openbreken, maar kunnen die niet meer vinden! Verwarring breekt uit! De twee gasten zorgen hiervoor; het zijn engelen!

Lot vlucht uit Sodom

- 'Vlucht uit deze stad, want van de Heere moeten wij deze stad verwoesten, omdat de mensen in deze stad zo erg hebben gezondigd,' zo waarschuwen de engelen Lot.
- Tegen de morgen aarzelt Lot nog steeds. Hij wil zijn huis en spullen eigenlijk niet zomaar in de steek laten. Op het laatst grijpen de beide engelen Lot, zijn vrouw en beide dochters bij de hand en brengen hen buiten de stad.
- 'Behoud u om uws levens wil! Red uw leven, vlucht naar de bergen, sta niet stil en kijk niet om.' De bergen zijn erg ver weg. Bang vraagt Lot of hij naar het stadje Zoar mag vluchten. Dat mag van de Heere. De Heere is hier trouw aan de rechtvaardige Lot. Hij redt Lot (en zelfs zijn familie) uit de stad, al de andere inwoners zullen sterven.

De vrouw van Lot

- Onderweg kijkt de vrouw van Lot wel om. Ze denkt steeds aan haar stad, aan haar huis. Ze vergeet dat de stad zo zondig is. Kijk nu, ze verandert in een zoutpilaar. Ze sterft direct. Ze mocht niet omkijken. De Heere God wilde dat ze dit zondige leven achter zou laten. Maar ze keek toch om... Dit is haar straf omdat ze ongehoorzaam was.
- *Wij doen ook dingen die niet mogen. Misschien plaagt je iemand uit de klas, je pakt wel eens geld uit mama's portemonnee of je zegt vaak een lelijk woord. De Heere vraagt vandaag van je of je daarmee stopt, vanaf nu.*
- Lot is doorgelopen. De zon komt op als hij aankomt in Zoar. Over Sodom en Gomorra regent het nu vuur uit de hemel. Beide steden worden helemaal verwoest.

Afsluiting

Was dit niet een te erge straf voor de vrouw van Lot? Moest de Heere haar niet eerst nog eens waarschuwen? Nee, dat hoefde niet. De vrouw van Lot wist dat de Heere Sodom ging straffen. Ze wist dat Sodom een zondige stad was. Dan móet de Heere straf geven, dat is eerlijk, dat staat in de Bijbel (God is rechtvaardig). Denk eens aan je eigen leven... Niet aan de verkeerde dingen die iemand anders doet, maar aan je eigen zonden. De Heere kan niet één zonde zomaar door de vingers zien. Voor elke zonde verdien je de dood. Maar juist daarom kwam de Heere Jezus naar de aarde en stierf Hij aan het kruis, omdat Hij ook jouw zonden wil vergeven. Daarom is het zo belangrijk dat je aan de Heere vergeving van je zonden vraagt. Je leeft nog, dus dat kan en mag je vandaag doen! Nu is er nog tijd om weg te vluchten bij de zonden, zoals Lot wel deed! Doe dat dan ook, vandaag nog! Wil je leven, eeuwig leven? Vraag om vergeving én vlucht weg van de zonde. Behoud u om uws levens wil, red je leven!

Antwoorden bijbelstudie

Opdracht 1

De vrouw van Lot woont in ...
Lot en zijn vrouw hebben ...
Op een avond krijgen ze bezoek van ...
De mensen uit de stad willen hun gasten ...
De gasten zijn gekomen om ...
Lot, zijn vrouw en dochters moeten vluchten naar ...
De opdracht is: ze mogen ...
De vrouw van Lot ...
God straft haar, ze wordt ...

Sodom
2 zoons
engelen
welkom heten
Lots gezin te redden
de bergen
niet omkijken
kijkt niet om
een zoutpilaar

Gomorra
2 dochters
mannen
kwaad doen
iedereen te doden
de zee
wel omkijken
kijkt wel om
verbrand

Opdracht 2

- Ze wilde niet weg uit Sodom, ze had het daar naar haar zin, ...
- Zondigen, zonde doen, verkeerd, ongehoorzaam zijn, ...
- Dat staat in de Bijbel, in de wet van God.

Opdracht 3

Behoud u om uws levens wil:
behoud u: vlucht
om uws levens wil: als je gered wilt worden / als je wilt blijven leven

Lot, zijn vrouw en dochters moesten dus weg vluchten uit het zondige Sodom, zodat ze gered zouden worden. Zo wil de Heere God ook dat jij wegvlucht bij de zonde, Hij wil ook jou redden.

Opdracht 4

Verkeerde dingen – God niet liefhebben en dienen, ruzie maken, slaan, stelen, pesten, liegen, ...
Goede dingen – God liefhebben en dienen, aardig zijn, iemand helpen, eerlijk zijn, ...

Bespreek met de kinderen dat er 2 harten getekend zijn, maar dat God ons niet zo heeft geschapen. Hij schiep ons volmaakt, zonder zonde. Adam en Eva hadden een rein / goed hart. Maar door de zondeval is ons hart boos geworden, denk maar aan alle verkeerde dingen die jij zegt, denkt en doet. De Heere God wil ook aan jou een nieuw hart geven. Dan luister je naar wat de Heere God wil dat je doet en dan wil je dat ook graag doen. Heb jij al een nieuw hart?

Toch doe je ook als je een kind van God bent (iemand met een nieuw hart), helaas nog steeds zonden. Daarom moet je daar iedere dag weer vergeving voor vragen. In de hemel zal er niemand meer zondigen. Eventueel kun je met oudere kinderen spreken over de 'oude en nieuwe' mens.

Opdracht 5

- Verkeerde dingen = zonden.
- Je zonden opgeven = ermee stoppen. Dus die zonden niet meer doen. Daarbij bidden om kracht van God. Zonder Hem is het onmogelijk om te stoppen met zondigen. In dit leven zul je niet tot volmaaktheid kunnen komen; er blijven altijd nog zonden over.
- Persoonlijke antwoorden. Probeer het zo concreet mogelijk te maken met de kinderen. Zie ook opdracht 4.

Verwerking

Kleurplaat

De kleurplaat op de volgende pagina kan door de kinderen ingekleurd worden. In het lege gedeelte linksboven kunnen de kinderen zelf de kerntekst schrijven. Via de volgende link is een andere kleurplaat te downloaden: <https://www.gkvapeldoorn Zuid.nl/index.php/speciaal/kleurplaten/kleurplaten-oude-testament/280-sodom-en-gomorra>

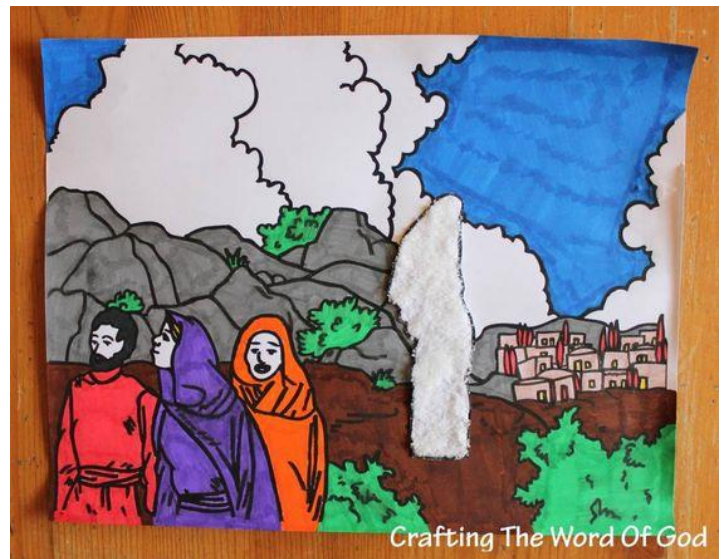
Tekenen met zout

In het knutselwerkje hiernaast is de figuur van de vrouw van Lot met zout getekend.

Beschrijving:

- Print de werkbladen uit (<https://craftingthewordofgod.files.wordpress.com/2013/08/lots-wife2.pdf>)
- Kleur de achtergrondplaat in
- Knip de figuur van de vrouw van Lot uit
- Lijm de figuur op de achtergrondplaat
- Smeer lijm op de figuur en strooi hier zout op
- Laat het drogen en verwijder daarna het overtollige zout.

Bovenstaande werkwijze kan uiteraard ook toegepast worden in een vrije tekening.

Extra verwerking voor kinderen van 6-8 jaar

Voor de kinderen van 6-8 jaar is het bijbelstudieboekje vaak te moeilijk en te veel. Voor hen is bij iedere bijbelstudie een apart A4 vel gemaakt, met één verwerking, waardoor zij aan de slag gaan met wat ze in het bijbelverhaal gehoord hebben.

Vlucht weg!

Naam:.....

1. Los de rebus op.

+

- rg

d = t

vla = o

- h i = w

z = l + s

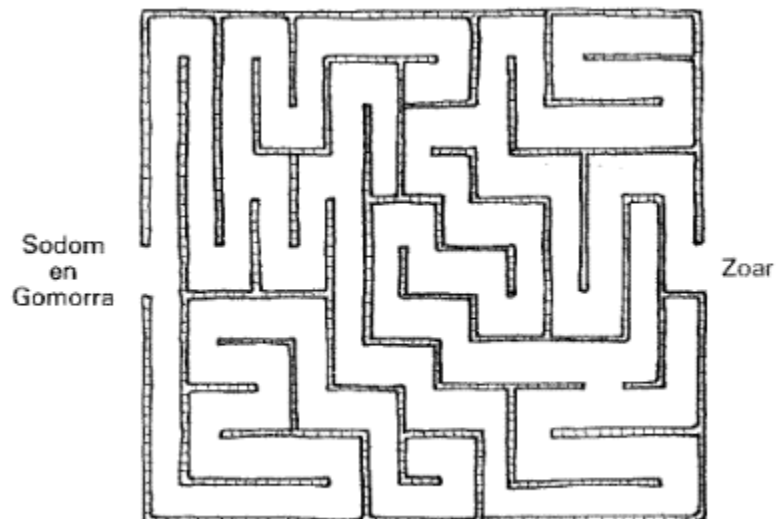
- e

Schrijf hier de oplossing op:

.....

Wat betekent deze opdracht? Hoe kun je deze opdracht doen?

2. Zoek de weg van Sodom naar Zoar.

2. Kijk omhoog!

Bijbelgedeelte lezen voorafgaand aan de bijbelstudie: Numeri 21: 1-9
De koperen slang

Als je dit gedeelte gaat vertellen, kun je beter een ander gedeelte met de kinderen lezen. Dan horen ze niet twee keer hetzelfde. Kies een gedeelte over het zien op Jezus. Bijvoorbeeld Joh. 3: 1-21. In de verzen 14 en 15 wordt verwezen naar het zien op de verhoogde, koperen slang in Numeri 21. Zo moet ook Jezus verhoogd worden. Wij moeten op Hem zien om vergeving van onze zonden te ontvangen.

Bij het verhogen van Jezus kan gedacht worden aan het kruis, maar ook aan de opstanding, de hemelvaart en het zitten aan Gods rechterhand van de Heere Jezus. Calvijn zegt dat Christus verhoogd moet worden in de prediking.

Doel

De kinderen

- *Weten* dat God genezing biedt door op de koperen slang te zien (Num. 21:9).
- *Beseffen* dat wij zondige mensen telkens moeten zien op Jezus (Joh. 3: 14,15).
- *Kunnen* voor zichzelf benoemen voor welke concrete zonden zij vergeving nodig hebben.

Bij het maken van de vertelschets en bijbelstudie is uitgegaan van deze doelen. Het werken met doelen helpt om als leidinggevende gefocust te blijven. Ook is het voor de kinderen gemakkelijker na te vertellen wat ze uit de geschiedenis geleerd hebben.

We beseffen dat er uit het bijbelgedeelte ook andere lijnen zijn te trekken. Het is echter belangrijk om de jongeren met een samenhangende boodschap in aanraking te brengen.

Psalmen en liederen

Psalm 6:9 De HEER' wild' op mijn kermen
Psalm 21:13 Verhoog, o Heer', Uw naam en kracht
Psalm 30:8 Gij hebt mijn weeklacht en geschrei
Psalm 38:22 Heer', ik voel mijn krachten wijken
Psalm 103:2 Loof Hem, Die u al wat gij hebt misdreven

ZB 54 'k Heb geloofd en daarom zing ik
ZB 65 Heer', ik kom tot U
ZB 71 Heer', Uw bloed dat reinigt mij
ZB 77 Herstel o Heer' de glorie van Uw Naam
ZB 94 Ik kijk omhoog

Geloofsleer

In de belijdenisgeschriften wordt de geloofsleer kernachtig weergegeven. Om meer inhoud te geven aan de doelen, kun je onderstaande delen uit de geloofsleer gebruiken in de voorbereiding:

HC zondag 16 Zien op het kruis biedt verlossing.
DL 1, art. 2 Belijden door de zonde de dood te moeten sterven.
DL 5, art. 1, 2 Alleen Gods genade redt van de dood.
NGB art. 21, 23 Geloven is zien op Jezus.

Exegese Numeri 21:1-9

Focus

Wie naar de koperen slang kijkt, wordt genezen van de dodelijke slangenbeten.

Omschrijving focus

Het volk Israël moppert omdat het niet tevreden is met het manna dat God geeft. Als straf stuurt God vurige slangen met dodelijke beten. Mozes maakt een koperen slang en plaatst die op een stang. Iedereen die naar deze slang kijkt, wordt genezen.

Toepassing: Wij zijn van nature ontevreden met Gods zorg en gaven. Wij verdienen het een eeuwige dood te sterven als straf op onze zonden. Jezus Christus is, net als de koperen slang, verhoogd aan het kruis: 'En gelijk Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft, also moet de Zoon des mensen verhoogd worden' (Joh. 3:14). Een ieder die op Hem ziet, wordt gered en ontvangt eeuwig leven.

Achtergrondinformatie

Numeri is het vierde boek van de vijf boeken van Mozes. Het beschrijft de tocht van het volk Israël door de woestijn op weg naar het beloofde land. Numeri 21 speelt zich af nadat de Edomieten het volk de doortocht weigeren en na de dood van Aäron, de eerste hogepriester. De strijd met de koning van Harad speelt zich af in het zuiden van Kanaän.

Vers 1

Harad is óf de naam van de koning óf van de stad waarvan hij koning is. Hij hoort dat Israël langs de weg komt, die eerst de verspieters zijn gegaan, die door Mozes werden uitgezonden, Num. 13:17. 'Verspieters' kan ook vertaald worden met 'Atharim', de naam van een plaats. In ieder geval speelt deze geschiedenis zich af in het zuiden van Kanaän.

Vers 2-3

De Heere geeft koning Harad en zijn volk over in de handen van Israël. Israël verovert de steden niet om die voor zichzelf te houden, maar heiligt ze voor de Heere. Dat betekent waarschijnlijk dat die steden worden vernietigd. 'Horma' betekent 'verbanning'. Vanaf nu zal Israël de ene stad na de andere veroveren.

Vers 4-5

Het volk reist verder van de berg Hor, waar Aäron is overleden en slaat de woestijnweg in naar de Schelfzee. Ze trekken om de Edomieten heen, die hen de doortocht beletten. 'Op deze weg' kan vertaald worden met 'vanwege deze weg'. Vanwege deze omweg wordt het volk verdrietig, ondankbaar. Met 'dit zeer lichte brood' bedoelt het volk het manna.

Vers 6-9

'Vurige slangen' kan vertaald worden met 'brandende slangen'. In Jesaja 6 wordt hetzelfde woord gebruikt voor 'serafs', vurige engelen met zes vleugels. Mozes moet een koperen slang maken die op een vurige slang lijkt. Al wie op die slang ziet, wordt genezen en blijft leven, vgl. Joh. 3:14. Later zal koning Hizkia de koperen slang verbrijzelen, omdat hij tot een afgod gemaakt werd, 2 Kon. 18:4. De slang is maar een middel. Het gaat niet om de slang maar om het geloof in God Die d.m.v. de koperen slang wil genezen.

Gebedspunten voordat de kinderen naar huis gaan

- Danken dat we verhalen uit de Bijbel mogen horen en hiervan mogen leren.
- Belijden dat wij ook vaak niet tevreden zijn, net als het mopperende volk Israël.
- Bidden om geloof en zien op Jezus om genezing en vergeving te ontvangen en gered te worden.

Intro

Zien op de koperen slang en zien op Hem is het thema. Zoals de door slangen gebeten Israëlieten moesten zien op de koperen slang om te worden genezen, zo moeten wij zien op het kruis waaraan Christus stierf.

1. Neem een (houten) kruis mee. Dit kunnen ook twee takken zijn, die vastgebonden zijn met een touwtje of ijzerdraad. Vraag wat de kinderen weten van het kruis en geef het een duidelijke, centrale plek tijdens het vertellen. Het kruis fungeert als gedenkteken voor ons christenen. Maak duidelijk dat het niet om het middel 'kruis' of 'koperen slang' gaat, maar om het geloof in God die door middel van de koperen slang / het sterven aan het kruis wil en kan genezen.
2. Laat de kaart zien van de woestijnreis en vraag wat een logische route zou zijn. Hoe zouden de kinderen het vinden als ze net zo'n omweg zouden moeten maken als de Israëlieten?

Vertelschets

Beginzin

'Bah. Ik ben het zó zat!' 'Ik ook. Waren we maar in Egypte gebleven.' 'Het is zo heet! Ik heb dorst...' Het volk moppert. Alwéér. Mozes hoort het wel. Daar komen al een paar mannen naar hem toe. 'Waarom hebt u ons uit Egypte laten vertrekken? Moeten we hier in de woestijn sterven? Er is hier geen eten. Er is geen water. En we walgen van dat manna, dat vreselijke brood.' Mozes zucht. Het zit allemaal niet mee.

De strijd tegen de koning van Harad

Begin na een start van uit de Israëlieten (zie beginzin) met een terugblik. Het volk Israël werd aangevallen door de koning van Harad.

- Het volk Israël vroeg de Heere om hulp en beloofde aan Hem dat als Hij hen zou laten overwinnen zij de steden niet voor zichzelf zouden houden, maar zouden vernietigen (ofwel in de hand van God geven). God luisterde naar het gebed van Israël.

Het gemopper van de Israëlieten en de straf die hier op volgt: de giftige slangen

Vertel vervolgens verder waar je door de startzin al mee begonnen bent.

- Het volk Israël mag niet door het land van Edom reizen (Numeri 20:14-21) en moet daardoor via een omweg reizen.
- Daarom moppert het volk (opnieuw) tegen Mozes én God.
- De Heere zendt giftige slangen die het volk bijten. Veel mensen sterven.
- Het volk gaat naar Mozes en belijdt te hebben gezondigd. Ze vragen Mozes voor hen te bidden, zodat de slangen zullen verdwijnen.

De opdracht van God

- God hoort het gebed van Mozes. Hij neemt de slangen niet weg, maar geeft een andere opdracht.
- Mozes moet een koperen slang maken en de slang op een stok/staf zetten. De Heere gebiedt de Israëlieten die gebeten zijn, op te zien naar de slang. Als ze dat doen, volgt genezing.
- Zoals de koperen slang werd verhoogd, zo moet Jezus verhoogd worden (Johannes 3:14,15). Zoals de Israëlieten genezing ontvangen door op de koperen slang te zien, zo ontvangen wij genezing door te geloven dat Jezus voor onze zonden aan het kruis is gestorven.

Slotzin

De Heere nam de moeilijkheden (de slangen) niet weg, terwijl het volk van Israël daar wel om vroeg. Hij gaf hen een andere opdracht: zie op de slang! Zo neemt God ook in ons leven niet altijd onze problemen weg. Hij wil dat we in onze gebrokenheid afhankelijk zijn van Hem. In dit aardse leven zullen we lijden. Maar als we op Jezus en Zijn sterven aan het kruis zien, dan zullen we genezen zijn van onze zonden. Alleen door Jezus kun je leven. Eeuwig leven. Jezus moest verhoogd worden. Omdat, zegt Hij, een ieder die gelooft niet verloren zal gaan, maar het eeuwige leven zal hebben.

Zou jij naar de slang hebben gekeken? Of zou je denken: 'Wat een rare opdracht, dat helpt toch niet! Alleen als je gehoorzaam bent aan de opdracht van de Heere zal je gered worden. Kijk omhoog. Kijk naar God. Bid om vergeving. Bij Hem is leven, eeuwig leven. Ook voor jou.

Antwoorden bijbelstudie

Opdracht 1

Het volk Israël moppert tegen Mozes. 'Moeten wij **sterven** in de woestijn? We hebben **honger** en zijn het **manna** zat.'

De Heere **straff** het volk en stuurt vurige **slangen**. De slangen bijten het volk. Het volk gaat naar Mozes en zegt: 'Wij hebben **gezondigd**, omdat wij tegen den Heere en tegen u gesproken hebben.' (vers 7) Mozes bidt voor het volk. Mozes moet van God een vurige **slangen** maken en op een **staf** zetten.

Vraag aan de kinderen wat 'vurig' is.

Opdracht 2

- Mozes moet een slang van koper maken en die slang op een staf zetten.
- Opkijken naar de slang.
- Genezing. *Bijzonder eigenlijk, alleen al als je kijkt, word je genezen. Zou jij dat geloven? Wat zou jij doen?*
- Christus, de Zoon des mensen. Bespreek eventueel andere namen voor Jezus. (Middelaar, Zaligmaker, Zoon van God etc.)
- In Jezus geloven en alles van Hem verwachten. Doordat Jezus voor zondaren stierf aan het kruis, kunnen wij bij Hem horen. Zonder kruis is er geen vergeving, geen eeuwig leven.
- Eigen antwoord. Door te bidden en God om vergeving te vragen. Door het zien op het kruis.

Opdracht 3

Tijd over? Maak de woordzoeker. De uitkomst zijn woorden uit een tekst in Numeri 21. De uitkomst is: **en hij bleef levend**. Deze woorden staan in vers 9.

Verwerking

De koperen slang

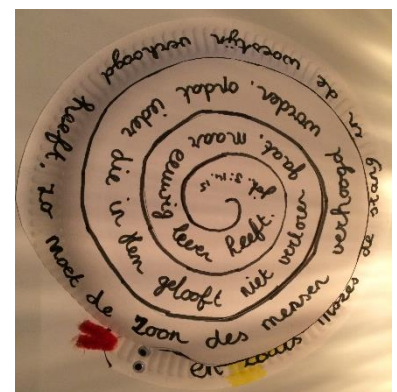
Maak een koperen slang van een papieren bordje.

Benodigheden:

- Papieren bordje (groot)
- Stukje rood chenilledraad
- Bewegende oogjes
- Grijs potlood
- Zwarte stift
- Schaar
- Lijm
- Eventueel kleurpotloden

Werkwijze:

- Teken met potlood de lijnen op de achterkant van het bordje (zie foto) en trek vervolgens deze lijn over met een zwarte stift.
- Maak het kopje van de slang: plak de bewegende oogjes erop, maak een tongetje van chenilledraad.
- Schrijf tussen de lijnen de tekst uit Johannes 3: 14, 15.
- Knip op de zwarte lijnen, knip het laatste stukje wat je overhoudt eraf.
- Kleur de slang eventueel lichtjes in met kleurpotloden.

- Je kan de slang op een stokje zetten of met een touwtje vastmaken aan het plafond.

Het kruis

Maak van twee takken (een wat kleinere en wat grotere) een kruis door ze met een touwtje vast te binden.

Benodigdheden:

- Takken
- Bindtouw
- Papier om kaartjes van te maken
- Perforator
- Pennen/stiften/potloden

Werkwijze:

- Bind de twee takken op elkaar, wikkel het touw er stevig omheen.
- Bedenk met de kinderen welke zonden we doen en we naar het kruis moeten brengen.
- Laat de kinderen de zonden / verkeerde dingen op de kaartjes schrijven en aan het kruis hangen.
- Bid met elkaar om vergeving.

Je zonden belijden = noemen en bij de Heere brengen in het gebed.

Doordat Hij geleden heeft, is er vergeving.

'Heere, wij kunnen niet zonder U. Bij U is vergeving, altijd. Vergeef de verkeerde dingen die ik ook vandaag weer gedaan heb. (...)'

Slangentikkertje

Benodigdheden:

- Eventueel een lintje
- Eventueel een lang touw

Het spel:

Ongeveer 6 of 7 kinderen staan in een rij achter elkaar en houden elkaars middel vast: dit is de slang. 1 kind staat voor de kop van de slang (het voorste kind) en is de tikker. Als de kop 'ja!' roept probeert de tikker het achterste kind van de slang te tikken (of het lintje te pakken die het achterste kind aan de achterkant heeft bevestigd). De hele slang probeert dit te voorkomen door weg te draaien. Als het de tikker lukt om het achterste kind te tikken wordt de tikker de kop van de slang en wordt het achterste kind de tikker.

Een alternatief voor het vasthouden van elkaar is het gebruikmaken van een touw. De kinderen gaan achter elkaar staan en houden het touw vast.

Zoek de verschillen

www.opkijken.nl

Extra verwerking voor kinderen van 6-8 jaar

Voor de kinderen van 6-8 jaar is het bijbelstudieboekje vaak te moeilijk en te veel. Voor hen is bij iedere bijbelstudie een apart A4 vel gemaakt, met één verwerking, waardoor zij aan de slag gaan met wat ze in het bijbelverhaal gehoord hebben.

Bespreek de vragen van opdracht 2.

Kijk omhoog!

Naam:.....

Lees de woorden die om de kleurplaat heen staan. Welke woorden hebben met het verhaal en de kleurplaat te maken? Vertel waarom en geef die woorden een kleurtje. Kleur daarna de plaat in.

Leeuw

Genezen

David

Mozes

Offer

Tempel

Bidden

Bijten

Slang

Manna

Kruis

Gevangen

3. Gedenkstenen in de Jordaan

Bijbelgedeelte lezen voorafgaand aan de bijbelstudie: Jozua 4

Doel

De kinderen

- *Weten* dat het volk Israël twaalf gedenkstenen neerlegt in het midden van de Jordaan.
- *Beseffen* dat dit helpt om Gods daden in de toekomst niet te vergeten.
- *Kunnen* aangeven welke gedenkstenen er in hun leven zijn.

Bij het maken van de vertelschets en bijbelstudie is uitgegaan van deze doelen. Het werken met doelen helpt om als leidinggevende gefocust te blijven. Ook is het voor de kinderen gemakkelijker na te vertellen wat ze uit de geschiedenis geleerd hebben.

We beseffen dat er uit het bijbelgedeelte ook andere lijnen zijn te trekken. Het is echter belangrijk om de jongeren met een samenhangende boodschap in aanraking te brengen.

Psalmen en liederen

Psalm 52:7	Mijn God, U zal ik eeuwig loven
Psalm 72:11	Zijn Naam moet eeuwig eer ontvangen
Psalm 78: 2	Verborgenheen, met diep ontzag te melden
Psalm 78:3	Want God heeft Zijn getuigenis gegeven
Psalm 105:5	God zal Zijn waarheid nimmer krenken

ZB 50	God is getrouw
UAM 15	O God, die droeg ons voorgeslacht
AWN IV, 3	Waarom staan die stenen daar?

Geloofsleer

In de belijdenisgeschriften wordt de geloofsleer kernachtig weergegeven. Om meer inhoud te geven aan de doelen, kun je onderstaande delen uit de geloofsleer gebruiken in de voorbereiding:

HC vraag 57 De ark, Christus, is ons voorgegaan en heeft de weg gebaad door de dood te overwinnen.

Exegese Jozua 4

Focus

Het volk Israël moet twaalf stenen oprichten ter herinnering aan hun droge doortocht door de Jordaan.

Omschrijving focus

Jozua moet op Gods bevel twaalf gedenkstenen in het midden van de Jordaan opstellen. Ook stelt hij twaalf gedenkstenen op in Gilgal. Dit herinnert het volk aan de wonderlijke doortocht door de Schelfzee en de Jordaan. Ze moeten dit aan hun kinderen vertellen opdat alle volken Gods macht zullen erkennen en Israël God altijd zal vrezen.

Achtergrondinformatie

Het boek Jozua beschrijft de verovering van Kanaän en tekent Gods trouw voor Zijn volk Israël. De geschiedenissen spelen zich af na de dood van Mozes. Was Mozes de profeet die het volk Gods wetten leerde, dan is Jozua de generaal die het volk aanvoert in de strijd. Het volk trekt van Sittim droogvoets door de Jordaan naar Gilgal. Gilgal is daarmee de eerste legerplaats in Kanaän, ten oosten van Jericho. Stenen vervullen in de Bijbel vaak een belangrijke functie. Ze zijn onvergankelijk en duiden op de eeuwigheid.

Vers 1-8

Eén man uit iedere stam moet een steen uit de Jordaan nemen en naar Gilgal brengen, waar ze overnachten in het 'nachtleger'. De twaalf stenen vertegenwoordigen de twaalf stammen. Ze vormen een aanleiding om de kinderen in de komende geslachten te vertellen over de doortocht door de Jordaan. Het zijn daarmee 'gedenkstenen'.

Vers 9-10

Jozua stelt ook twaalf gedenkstenen op midden in de Jordaan.

Vers 11-14

De stam van Ruben, Gad en de halve stam van Manasse gaan gewapend voor het volk uit, door de Jordaan. De Heere maakt Jozua groot voor de ogen van Israël, zoals Hij beloofd had in Jozua 3:7.

Vers 15-18

Het water van de Jordaan stroomt terug zoals het water altijd geweest was.

Vers 19-24

Jozua richt de twaalf stenen op in Gilgal, aan de oostkant van Jericho. 'Gilgal' betekent 'afwenteling'. De stenen zijn opgericht om het nageslacht te vertellen van Gods grote daden, opdat alle volken Gods kracht erkennen en Israël de HEERE zijn God zal vrezen. Gedenken betekent Gods daden in het verleden erkennen en Hem daarvoor in het heden prijzen om voor de toekomst op Hem alleen te vertrouwen. Hij is gisteren en heden Dezelfde en tot in eeuwigheid, Heb. 13:8.

Gebedspunten voordat de kinderen naar huis gaan

- Danken we dat we mogen horen van de grote daden van God.
- Belijden dat God grote daden doet.
- Bidden om het vertrouwen op de Heere te stellen.

Intro

Neem een voorwerp mee wat een herinnering oproept. Bijvoorbeeld iets wat herinnert aan een vakantie, een afscheid, een persoon...Vertel waar je aan moet denken bij dit voorwerp. Waar moet je aan denken als je dit ziet? Het zorgt ervoor dat je iets niet vergeet.

Je kunt er ook voor kiezen dit vanuit de kinderen te zien. Laat ze nadenken over een mooie herinnering (foto, souvenir) die ze hebben en daar bij aan te sluiten.

Vertelschets

Beginzin

Kijk nou toch eens, wat doen die priesters daar? Ze lopen gewoon het water in! Ze gaan steeds verder, straks verdrinken ze nog...

Voor de Jordaan

- Het volk Israël trekt verder, nog even en dan zijn ze eindelijk in Kanaän.
- De rivier de Jordaan ligt nog tussen hen en het beloofde land.
- De priesters lopen voorop en gaan het water in...

In de Jordaan

- Plotseling komt er een pad! Aan de ene kant blijft het water staan, aan de andere kant stroomt het steeds verder. Aan hun rechterhand komt een muur van water.
- De priesters die de ark dragen, lopen tot het midden van de Jordaan. Daar blijven ze staan. Het hele volk loopt langs hen heen. Vaders, moeders, kinderen, de dieren: alles en iedereen gaat mee.
- De priesters blijven nog steeds staan in het midden van de rivier.
- Jozua geeft twaalf mannen de opdracht om een grote steen mee te nemen. Ze lopen even later verder met twaalf grote, zware stenen. Voor iedere stam is er een steen. Die stapelen ze op aan de oever van de Jordaan op de plaats waar de priesters staan.
- Jozua pakt zelf ook twaalf stenen en zet die in het midden van het water.
- Ze doen dit op het bevel van de Heere. Dit grote wonder mag nooit meer vergeten worden!
- Het is een gedenkteken. Straks zal het blijven staan en kan iedereen het zien. Hier heeft de Heere een wonder gedaan.
- Als de kinderen later aan hun vader vragen: "Wat betekenen die stenen?", dan moeten ze hun kinderen vertellen wat er is gebeurd. Zo worden Gods grote daden niet vergeten. Ook de kinderen moeten Gods daden weten.
- De priesters blijven staan totdat het gedenkteken klaar is en iedereen aan de overkant gekomen is.

Door de Jordaan

- Er worden ook twaalf stenen bij elkaar gelegd bij de oever van de rivier.
- Dan komen ook de priesters met de ark naar de oever.
- Even staat de muur van water nog overeind. Dan stort hij met bruisend geweld in en stroomt het water weer zoals altijd. Alleen aan de steenhoop die boven het water uitsteekt, kun je nog zien waar het volk Israël gelopen heeft.
- De stenen zijn gedenkstenen. Ze zijn neergelegd om het nageslacht te vertellen van Gods grote daden. Alle volken moeten Gods kracht erkennen en de God van Israël vrezen.

Slotzin

Gods daden in het verleden moeten we doorvertellen. We moeten Hem daarvoor iedere dag prijzen en voor de toekomst op Hem alleen vertrouwen. Hij blijft altijd Dezelfde!

Denk nog even terug aan het begin. Iets wat je ziet, herinnert je aan een gebeurtenis. Denk jij ook na over hoe de Heere nu nog iedere dag werkt? 'Heere, ik wil nooit meer vergeten wat U hebt gedaan. U hebt tóen geholpen. U wilt dat ook vandaag weer doen.' God is ons vertrouwen waard!

Antwoorden bijbelstudie

Opdracht 1

- a. Jozua moet uit elke stam een man roepen. Zij vertegenwoordigen het hele volk van Israël.
- b. Ze moeten een steen pakken uit het midden van de Jordaan, vanaf de plaats waar de priesters staan met de ark. Die stenen moeten ze neerleggen op de plaats waar ze nu deze nacht zullen overnachten. Zo komen er twaalf stenen bij elkaar te liggen.
- c. De stenen helpen om eraan te denken wat de Heere hier heeft gedaan. De stenen functioneren als een gedenkteken. Het geeft ouders de gelegenheid om hun kinderen later uit te leggen hoe wonderlijk God het volk van Israël door de Jordaan heeft geleid.
- d. Wat heeft gedenken naast de lijn met het verleden voor lijnen met het heden en de toekomst?
 - We moeten denken aan de grote daden van God (erkennen)
 - We moeten Hem daarvoor prijzen - elke dag!

- We mogen weten dat we op Hem kunnen vertrouwen.

Opdracht 2

Voorbeelden van gedenktekenen in de Bijbel:

- Jakob legt bij Bethel een steen neer als hij daar geslapen heeft
- De regenboog herinnert eraan dat de aarde nooit meer door water zal vergaan
- In de ark van het verbond lagen een kruikje manna, de staf van Aäron die gebloeid had en twee stenen tafels met de wet.

Opdracht 3

- De Heilige Doop en het Heilig Avondmaal.
- Ga het gesprek met de kinderen aan over het moment van hun doop. Kinderen kunnen er concreet aan terugdenken als er een broertje/zusje gedoopt wordt of als er een doopdienst is in de kerk. Ook als de dominee ernaar verwijst in de preek, helpt het om concreet terug te denken aan het moment dat de kinderen zelf gedoopt zijn in de Naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Het doopvont wat in de kerk staat helpt ook om terug te denken aan je doop.
- Laat de kinderen hierover vertellen. Sommige kinderen hebben misschien hun doopkaart in hun bezit. Anderen hebben wellicht een psalmboekje/Bijbeltje gekregen van de kerkenraad. Misschien zijn er ook kinderen die hun doopdag op een bepaalde manier gedenken.
- Iets minder dichtbij voor de kinderen, maar wel heel zichtbaar en heel rijk van inhoud. Waarbij direct de link gelegd kan worden naar het lijden en sterven van Christus voor ons – zondaren. Daarom is er redding mogelijk. Er is geen grotere daad dan deze om dagelijks de Heere voor te prijzen en danken! In het verleden voor ons gedaan. In het heden om dagelijks tot Hem te mogen gaan met zicht op de Toekomst!

Opdracht 4

Praat met de kinderen over momenten waarin ze merken van de daden van God in hun leven. Dit kunnen mooie en moeilijke momenten zijn. Bijvoorbeeld als je weer een jaar ouder bent geworden, als je een broertje/zusje hebt gekregen, dat je gedoopt bent, dat er eten en drinken is, als je genezen bent van een ziekte etc.

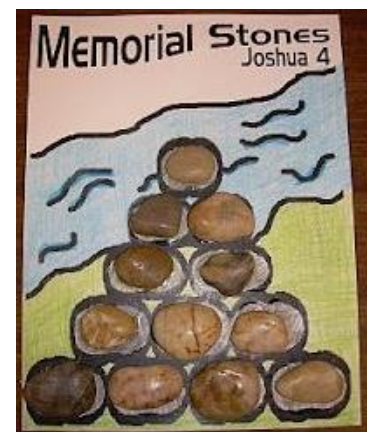
Verwerking

Twaalf stenen – twaalf stammen

Bedenk met elkaar de namen van de twaalf stammen en schrijf ze met een zwarte stift op de grindstenen (Ruben – Simeon – Levi – Juda – Issaschar – Zebulon – Jozef – Benjamin – Dan – Naftali – Gad – Aser). Teken, afhankelijk van de leeftijd van de kinderen, de vorm van de rivier en steenhoop zelf of laat dit de kinderen doen.

Benodigdheden:

- Stevig karton
- Kleurpotloden
- Zwarte stiften
- Grindstenen

De priesters in de Jordaan

Dit werkje is een variatie op een werkje over Mozes die door de Schelfzee trekt met het volk Israël. Door de plaat van Mozes te vervangen door een plaat van de priesters met de ark, past het werkje uitstekend bij deze bijbelstudie.

Benodigdheden:

- A4 papier: blauw voor het water
bruin voor de rivierbodem
zwart of grijs voor de stenen

- Afbeelding van de priesters met de ark in plaats van Mozes

Beschrijving:

- Knip het blauwe papier door.
- Knip bij beide helften aan de lange kant stroken. Knip ze er niet helemaal af, maar knip tot ongeveer 5 cm van de kant.
- Krul met de schaar al deze stroken.
- Plak de blauwe helften op het bruine papier.
- Kleur de plaat van de priesters met de ark.
- Knip de plaat uit. Laat aan de onderkant een strookje papier zitten om de plaat vast te kunnen plakken.
- Vouw het strookje papier om en plak het vast op het pad, tussen de golven.
- Maak van het zwarte papier stenen en plak deze op het bruine pad.
- Teken of plak eventueel nog vissen in de zee.

Afbeelding: www.dreamstime.com

Extra verwerking voor kinderen van 6-8 jaar

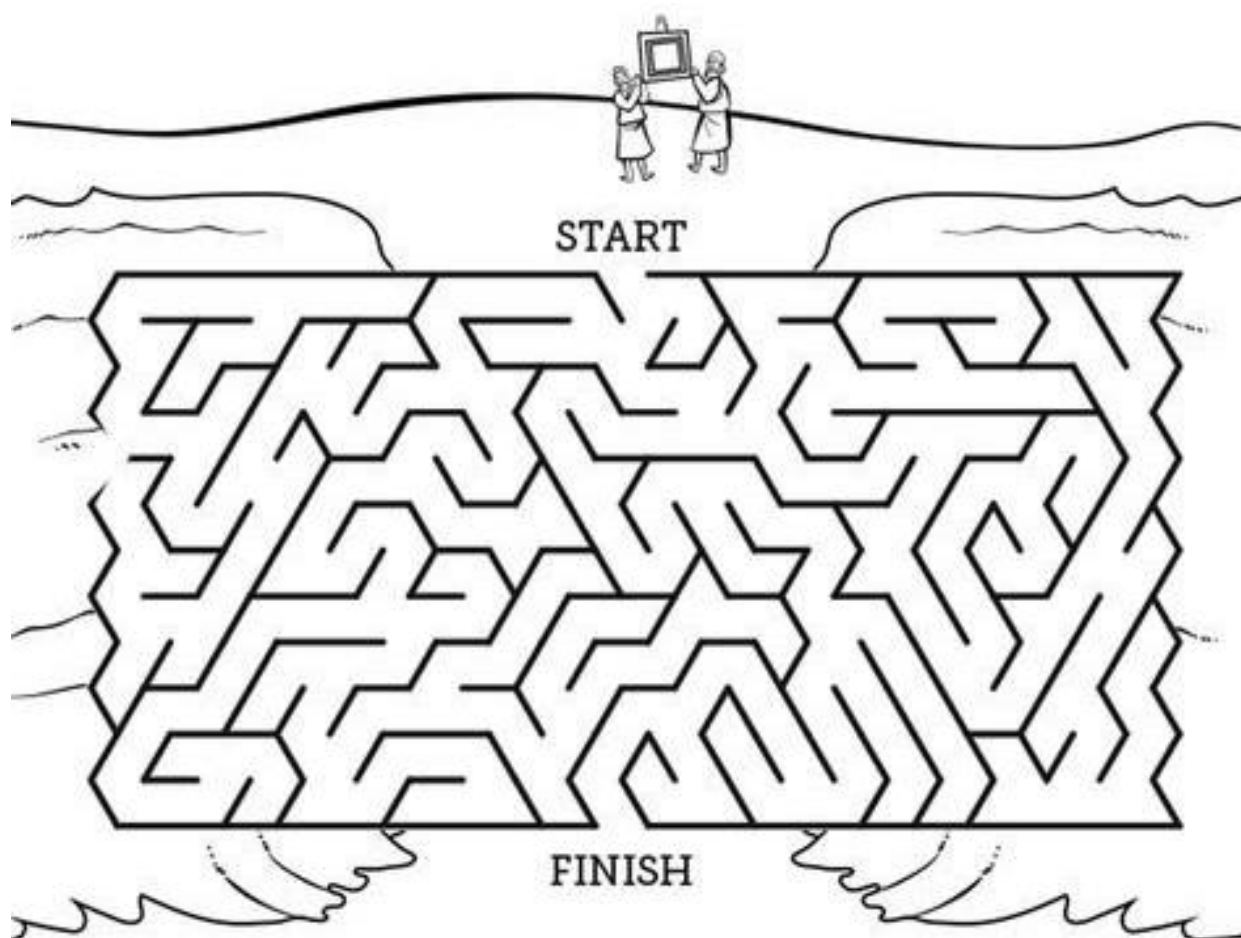
Voor de kinderen van 6-8 jaar is het bijbelstudieboekje vaak te moeilijk en te veel. Voor hen is bij iedere bijbelstudie een apart A4 vel gemaakt, met één verwerking, waardoor zij aan de slag gaan met wat ze in het bijbelverhaal gehoord hebben.

Gedenksteden in de Jordaan

Naam:.....

Zoek de weg door de Jordaan.

Knip of prik stenen uit papier en plak die erbij.

Bespreek vraag 2 en 3a-c uit het bijbelstudieboekje.

4. Hoogmoed komt voor de val

Bijbelgedeelte lezen voorafgaand aan de bijbelstudie: 2 Samuël 18
Absalom: een teken van zijn hoogmoed en een teken van zijn dood

Als je dit gedeelte gaat vertellen, kun je beter een ander gedeelte met de kinderen lezen. Dan horen ze niet twee keer hetzelfde. Kies een gedeelte over hoogmoed, bijvoorbeeld: Matthéüs 23:1-12 of Filippenzen 2:1-11. Bespreek het thema aan de hand van het gelezen gedeelte met de kinderen: kunnen ze vertellen welke tekst over hoogmoed gaat? Wat betekent 'hoogmoed'? Volgens het woordenboek (van Dale): 'te hoge dunk van zichzelf'. Wanneer ben je hoogmoedig? (Voorbeelden uit de Bijbel en het dagelijks leven van jouzelf en de kinderen zullen in de bijbelstudie besproken worden, dus bespreek dat op dit moment niet te uitgebreid.)

Doel

De kinderen

- *Weten* waar de beide tekenen van Absalom op wijzen.
- *Beseffen* wat hoogmoed tegenover God betekent.
- *Kunnen* voorbeelden noemen waarin zij zelf hoogmoedig zijn en kunnen de Heere vragen om verandering en nederigheid.

Bij het maken van de vertelschets en bijbelstudie is uitgegaan van deze doelen. Het werken met doelen helpt om als leidinggevende gefocust te blijven. Ook is het voor de kinderen gemakkelijker na te vertellen wat ze uit de geschiedenis geleerd hebben.

We beseffen dat er uit het bijbelgedeelte ook andere lijnen zijn te trekken. Het is echter belangrijk om de jongeren met een samenhangende boodschap in aanraking te brengen.

Psalmen en liederen

Psalm 75:4 Geen geval, geen zorg, geen list
Psalm 75:6 'k Zal dit melden, 'k zal altijd
Psalm 96:1 Zingt, zingt een nieuw gezang den Heere
Psalm 96:6 Aanbidt Hem need'rig al uw leven
Psalm 141:1 'k Roep, Heer', in angst tot U gevloeden
Psalm 141:3 Zet, Heer', een wacht voor mijne lippen
Psalm 147:6 De Heer' betoont Zijn welbehagen

ZB 65 Heer', ik kom tot U
ZB 167 Van U zijn alle dingen
ZB 168 Vaste Rots van mijn behoud
ZB 192 Zalig, zalig niets te wezen, in het eigen oog, voor God

Geloofsleer

In de belijdenisgeschriften wordt de geloofsleer kernachtig weergegeven. Om meer inhoud te geven aan de doelen, kun je onderstaande delen uit de geloofsleer gebruiken in de voorbereiding:

HC vraag 91 Goede werken zijn die dingen die je doet tot Gods eer, niet gegrond op eigen goeddenken of menseninzettingen.

HC vraag 128	“...opdat niet wij, maar Uw heilige Naam eeuwiglijk geprezen worde.”
NGB art. 14	Want uit onszelf zijn we niet bekwaam iets te denken, maar onze bekwaamheid is uit God.
DL V, art. 2	De dagelijkse zonden en gebreken geven de heiligen telkens weer oorzaak om zich voor God te verootmoedigen.

Exegese 2 Samuel 18

Focus

Hoogmoed komt voor de val.

Omschrijving focus

Absalom, de zoon van koning David, komt in opstand. Hij stoot David van de troon en maakt zichzelf koning. David moet uit Jeruzalem vluchten en de strijd aangaan met Absaloms leger. Absaloms leger verliest en hij blijft op de vlucht met zijn hoofd tussen de takken hangen. Joab, Davids generaal, doodt Absalom.

Toepassing: Wie het gezag over hem gesteld niet aanvaardt, moet voor zijn ongeluk vrezen. Hoogmoed komt voor de val. Dit geldt des te meer voor wie Davids grote Zoon, Jezus Christus, niet aanvaardt als zijn Koning. Van nature willen we niet dat Deze Koning over ons zij, maar willen we onze eigen koning zijn. Deze hoogmoed leidt ons naar het eeuwig verderf. Het is de oerzonde uit het paradijs die God van Zijn troon wil stoten om Hem gelijk te zijn.

Achtergrondinformatie

De twee boeken van Samuel vormden oorspronkelijk één geheel. We kunnen de profeet Samuel als één van de belangrijkste hoofdpersonen beschouwen. 2 Samuel beschrijft vooral Davids regering, terwijl 1 Samuel enerzijds de geschiedenis van Samuel als profeet en richter beschrijft en anderzijds Sauls regering.

Absalom is de derde zoon van David en Maächa, de dochter van Talmai, koning van Gezur. Hij had een aantrekkelijke verschijning en een weelderige haardos. Absalom doodde Amnon, zijn halfbroer, omdat hij Thamar, zijn zus, had verkracht en verstoten. Absalom werd voor 3 jaar in ballingschap gestuurd in Gezur. Absalom had drie zonen en een dochter, 2 Sam. 14:27.

Vers 1-4

David stelt een leger op van elk een derde deel. David wil mee de strijd in, maar het volk wil dat hij blijft. Immers, als de herder geslagen wordt, raken de schapen verstrooid, vlg. 2 Sam. 17:2, 3. Dus blijft David in de stad, d.w.z. in Mahanaïm, 2 Sam. 17:24. Deze stad ligt ten oosten van de Jordaan, waar eerder Jakob engelen ontmoette. ‘Mahanaïm’ betekent ‘twee legers’.

Vers 5-8

David beveelt de drie legeraanvoerders, Joab en Abísai en Ithai, dat zij voorzichtig zullen omgaan met Absalom. Met Israël wordt in vers 6 het leger van Absalom bedoeld omdat de meerderheid van Israël zich bij hem had aangesloten. Efraïms woud ligt aan de westzijde van de Jordaan. In het woud komen velen om, meer dan door het zwaard, omdat ze vast komen te zitten in takken, vallen in kuilen of wellicht door wilde dieren worden verscheurd.

Vers 9-15

Absalom blijft met zijn hoofd vastzitten in een eik en hangt tussen hemel en aarde, waarschijnlijk vanwege zijn lange haar. Joab had één van zijn soldaten een beloning willen geven van tien zilverlingen en een gordel als hij Absalom had gedood. Eén zilverling of zilveren sikkkel weegt ca. 11,4 gram. De prijs voor een niet-joodse slaaf was dertig zilverlingen. Voor Joabs soldaat weegt echter het gebod van David veel zwaarder. Hij wil ook niet Absalom doden en het vervolgens ontkennen, vers 13, met daarbij dat ook Joab afstand van zijn daden neemt. Daarop neemt Joab drie pijlen, waarschijnlijk kleine werppijlen en doorboort Absaloms hart, maar niet zo dat hij direct sterft. Daarop doden tien van Joabs wapendragers Absalom.

Vers 16-18

Israël, d.w.z. het leger van Absalom, wordt verslagen. Absalom krijgt een gedenkteken, anders dan de pilaar die hij voor zichzelf had opgericht, vers 18, omdat hij geen zonen meer had om zijn naam te doen gedenken. Zijn drie zonen zijn dus overleden. Absaloms pilaar in het koningsdal kan op een hand lijken. ‘Absaloms hand’ kan ook

betekenen: 'Absaloms werk of plaats'. Het is een groot contrast: Absaloms eigen gedenkzuil als monument in het Koningsdal en de grote steenhoop.

Vers 19-23

Joab wil niet dat Ahimaáz, zoon van de priester Zadok, die zichzelf aanbiedt om David de dood van Absalom te vertellen, naar David gaat, omdat het een slechte boodschap is. Hij stuurt Cushy, vers 21. Cushy is waarschijnlijk de verwijzing naar iemand die uit het land Cush komt en soldaat is in Davids leger. Cush was een gebied in Noordoost-Afrika langs de Nijl en valt samen met het huidige Zuid-Egypte en Noord-Sudan, ten noordwesten van het huidige Ethiopië. Ahimaáz gaat toch, hoewel Joab hem zegt dat hij 'geen bekwame boodschap' heeft. D.w.z. geen passende boodschap waar hij een beloning voor kan verwachten.

Vers 24-33

Ahimaáz loopt sneller dan Cushy en komt als eerste bij David aan. David verwacht van hem een goede boodschap. Ahimaáz begint met 'vrede', 'sjaloem', om aan te geven dat hij een goede boodschap heeft. Hij vertelt van de overwinning van Davids leger. Davids vraag: 'Is het wel met de jongeling, met Absalom?' kan ook vertaald worden met: 'Heeft hij vrede?'. Ahimaáz draait erom heen en spreekt van een 'groot rumoer', wat vertaald kan worden met een 'grote menigte'. Hij vermeldt dat hij en de andere knecht van de koning, d.w.z. Cushy, door Joab zijn gestuurd. Even later komt Cushy en vermeldt de dood van Absalom. Daarop raakt David bijzonder bedroefd.

Gebedspunten voordat de kinderen naar huis gaan

- Danken voor Gods eindeloze geduld met ons.
- Belijden van onze hoogmoed, dat we steeds weer aan onszelf denken/gericht zijn op onszelf in plaats van God te eren (noem voorbeelden die deze avond langs gekomen zijn).
- Bidden om vergeving van hoogmoed, bidden om nederigheid (probeer concrete situaties te benoemen). Bid om gehoorzaamheid aan het grote gebod: 'Gij zult de Heere, uw God, liefhebben uit geheel uw hart, en uit geheel uw ziel, en uit geheel uw verstand, en uit geheel uw kracht. Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf.' (Markus 12:28-31).

Intro

Neem een foto mee van de standbeelden van Kim Il-Sung, en zijn zoon Kim Jong-il. Zij zijn de opa en vader van Kim Jong-un, de leider van Noord-Korea. Hij wordt de 'Opperste Leider' en 'Geweldige Leider' genoemd. Wie verdacht wordt van ontrouw aan hem, krijgt de doodstraf.

Maak, als dit bij de leefwereld van de kinderen past, eventueel een toepassing naar Instagram en andere social media, waar mensen vooral mooie foto's van zichzelf plaatsen die bekeken en beoordeeld worden. Hoe belangrijk vind jij jezelf?

Vertelschets

Beginzin

Kennen jullie Absalom? Wie is Absalom?

De hoogmoed van Absalom

- Koning David kennen jullie wel, hè? Absalom is de zoon van koning David.
- In heel Israël is er geen man die zo mooi is als Absalom, hij heeft prachtig lang en zwaar haar. Van hoofd tot voeten: er is niets aan hem te vinden wat niet mooi of goed is. (2 Samuël 14:25, 26)
- Absalom heeft geen zoon. Daarom is hij bang dat zijn naam vergeten zal worden als hij sterft. Dat mag niet gebeuren! Absalom moet ervoor zorgen dat alle mensen hem herinneren! Hij vindt zichzelf te belangrijk om vergeten te worden.
- Hij maakt een pilaar. Die noemt hij 'Absaloms hand'. Zodat de mensen, als ze de pilaar zien, aan Absalom denken. Dan wordt hij nooit vergeten. (2 Samuël 18:18)

Opstand tegen David

- De pilaar is niet genoeg, Absalom wil ook koning worden. Dan is hij de belangrijkste man in Israël! Hij zorgt ervoor dat veel mensen uit het volk zich bij hem aansluiten. (2 Samuël 15)
- Dat betekent oorlog met David. (2 Samuël 18)
- David wil geen oorlog met zijn zoon, hij zegt tegen zijn legeraanvoerders: 'Als jullie Absalom vinden, wees voorzichtig met hem!' (2 Samuël 18:5)

De dood van Absalom

- Daar gaan ze dan, naar de bossen bij Efraïm. Om te vechten: de soldaten van Absalom tegen de soldaten van David. Heel veel soldaten sterven, ze komen vast te zitten in takken, vallen in kuilen, of misschien worden ze aangevallen door wilde dieren.
- Een soldaat van David rijdt door het bos en wat ziet hij daar? Het is Absalom, de zoon van koning David! Die rijdt daar niet, nee: hij hangt in een boom! Met zijn haren is hij blijven haken. Het muilnier is doorgerend en nu hangt Absalom daar. Tussen de hemel en de aarde. Wat moet hij nu? David had gezegd dat ze voorzichtig moesten zijn. De soldaat gaat aan Joab vertellen wat hij gezien heeft.
- Joab wil Absalom niet sparen, hij steekt Absalom met drie pijlen in zijn hart. Tien jongens zijn bij Joab, ze dragen zijn wapens. Zij slaan Absalom dood. (2 Samuël 18:14, 15)
- En dan? Absalom moet begraven worden. Ze gooien zijn lichaam in een grote kuil in het bos. Daarna gooien ze er een hele grote hoop stenen overheen.

Slotzin

Absalom wilde belangrijk zijn, hij wilde nooit vergeten worden. Nou, dat is hij ook niet! We kunnen over hem lezen in de Bijbel. Maar het is geen mooi verhaal, Absalom was hoogmoedig. En daarvoor werd hij gestraft. Als wij de Heere Jezus niet geloven en aannemen, zijn we ook hoogmoedig. Dan vinden we onszelf belangrijker dan God. Dan zullen wij ook gestraft worden. Wees daarom niet hoogmoedig, maar nederig! God haat de trots, de hoogmoed. Maar wie de minste wil zijn, wie nederig wil zijn, schenkt Hij genade. Wie zichzelf verhoogt, wordt door God vernederd. Maar wie zichzelf vernedert, wordt door Hem verhoogd!

Antwoorden bijbelstudie

Opdracht 1

Absalom verhoogde zichzelf, maar werd **vernederd**.

De Heere Jezus **vernederde** zichzelf, maar werd **verhoogd**.

Opdracht 2

Het teken van Absaloms hoogmoed: een pilaar.

Het teken van Absaloms dood: een grote hoop stenen.

Opdracht 3

- Tegen de farizeeën.
- De Heere Jezus veroordeelt hoogmoed als iets slechts, zegt dat het gevolg ervan is dat je vernederd zult worden. Ook op andere plekken in de Bijbel wordt hoogmoed veroordeeld, lees bv. Psalm 31:24, Spreuken 29:23, Jesaja 13:11, Jakobus 4:16.
- Er zijn meerdere juiste antwoorden.
Bespreek samen (in de grote groep of in kleine groepjes): wat is 'jezelf vernietigen'? Lees samen Filippensen 2:6-11 (m.n. vers 7 en 8), daar is de intro-tekst op gebaseerd. Jezus Christus was God, maar werd een mens. Hij liet zich doden. Hij deed dat omdat Zijn Vader dat wilde ("niet Mijn wil, maar de Uwe geschiede", Lukas 22:42).
Als het niveau van de kinderen dit toelaat, kun je het gesprek verder leiden naar het diepere doel waarvoor de Heere Jezus kwam: om te dienen en Zijn ziel te geven tot rantsoen voor velen (Matthéüs 20:28). Hij kwam om mensen te redden van hun zonde en schuld en van de straf die God daarop geeft.
Jezus liet dit dienen ook in heel praktische zin zien: hij waste de voeten van zijn discipelen (Johannes 13:1-20).
- We zien in Johannes 13:14,15 dat het de Heere Jezus Zelf is die Zijn discipelen oproept tot dienstbaarheid aan elkaar: "Ik heb u een voorbeeld gegeven".
Noem voorbeelden uit het/uw eigen dagelijks leven. Kunnen de kinderen ook voorbeelden geven van situaties waarin zij de minste waren of de minste zouden moeten zijn? Lees evt. Filippensen 2:3,4.

Opdracht 4

Bij **HOOGMOED** horen: Ik ben de beste, Luister naar mij!, Trots, Verwaand, Hovaardij.

Bij **NEDERIGHEID** horen: Ik zal veel liever roemen in mijn zwakheden, Jij mag eerst, Bescheiden, Ootmoedig.

De uitspraak 'Ik zal veel liever roemen in mijn zwakheden' is van Paulus: 2 Korinthe 12:9. Leg uit wat dit betekent: als je 'zwakheden'/tekortkomingen hebt, heb je de kracht van Christus nodig. Dat zegt Paulus direct erna ook: 'opdat de kracht van Christus in mij wone'. Het is dus niet erg als je zwak bent, want dan heb je de Heere Jezus nodig en kun je alleen Hem de eer geven, in plaats van jezelf.
Hovaardij betekent hoogmoed, trots.

Verwerking

Pilaar van Absalom

Maak van papier maché een pilaar van Absalom.

Benodigdheden lijm:

50% water

50% behanglijm/bloem

Benodigdheden pilaar:

Flessen/pakken sap/melk

Kranten

Beschrijving:

- Meng de bestanddelen voor de lijm in de genoemde verhoudingen
- Maak van de flessen/pakken de vorm van de pilaar die je wilt gaan maken
- Scheur de kranten in stukjes
- Bekleed de gemaakte pilaarvorm met verschillende lagen van het papier. Laat de stukken papier elkaar overlappen.
- Breng tussen elke papierlaag lijm aan.
- Laat de gemaakte pilaar drogen
- Beschilder eventueel de gedroogde pilaar op een volgende clubochtend of laat de kinderen dit thuis doen.

Voor meer informatie hoe te werken met papier maché: <https://bmellow.nl/papier-mache-hoe-te-maken/>

Zeep maken

Om iemands voeten te wassen, heb je zeep nodig. Maak met elkaar douchegel, zie bijvoorbeeld deze website: <https://ayuhuid.nl/douchegel-maken>.

Benodigheden:

¼ kopje vloeibare castille zeep
¼ kopje sesam-, kokos-, of zonnebloemolie
1/8 kopje honing

Bereiding:

Voeg alle ingrediënten toe in een kom en mix tot alles goed is gemengd. Giet in een flesje of glazen potje.

Als er dan nog tijd is, kunt u de flesjes/potjes laten versieren met lintjes, stickers, stukjes stof...

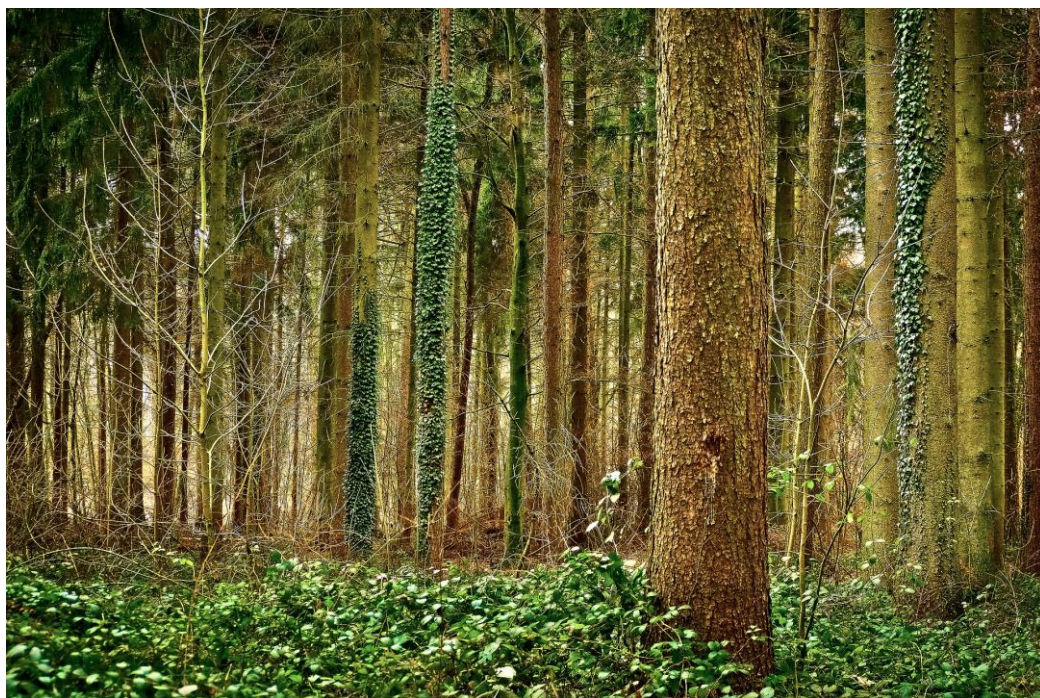
Extra verwerking voor kinderen van 6-8 jaar

Voor de kinderen van 6-8 jaar is het bijbelstudieboekje vaak te moeilijk en te veel. Voor hen is bij iedere bijbelstudie een apart A4 vel gemaakt, met één verwerking, waardoor zij aan de slag gaan met wat ze in het bijbelverhaal gehoord hebben.

Hoogmoed komt voor de val

Naam:.....

Knip en plak het teken van Absaloms hoogmoed in de foto van het dal en het teken van Absaloms dood in de foto van het bos.

Bespreek vraag 4 uit het bijbelstudieboekje.

5. Sta stil bij je Doop

Bijbelgedeelte lezen voorafgaand aan de bijbelstudie:

Johannes 1: 29-34

Johannes wijst Jezus aan als het Lam van God

Als je dit gedeelte gaat vertellen, kun je beter een ander gedeelte met de kinderen lezen. Dan horen ze niet twee keer hetzelfde. Kies een gedeelte over Doop en besnijdenis. Bijvoorbeeld: Genesis 17. Wat richt God met Abraham op? Wat is het teken van het verbond? Waarom moeten alle jongens dit teken krijgen? Wat betekent dit teken voor jongens én meisjes?

Doel

De kinderen

- *Weten* dat Johannes de Doper doopte en naar de Heere Jezus wees Die de zonden kan vergeven.
- *Beseffen* dat God de Doop geeft als een gedenkteken.
- *Kunnen* vertellen wat de Doop voor hen betekent.

Bij het maken van de vertelschets en bijbelstudie is uitgegaan van deze doelen. Het werken met doelen helpt om als leidinggevende gefocust te blijven. Ook is het voor de kinderen gemakkelijker na te vertellen wat ze uit de geschiedenis geleerd hebben.

We beseffen dat er uit het bijbelgedeelte ook andere lijnen zijn te trekken. Het is echter belangrijk om de jongeren met een samenhangende boodschap in aanraking te brengen.

Psalmen en liederen

Psalm 51:4	Ontzondig mij met hysop en mijn ziel
Psalm 78:2	Verborgeneên, met diep ontzag te melden
Psalm 103:9	Maar 's HEEREN gunst zal over die Hem vrezen
Psalm 105:5	God zal Zijn waarheid nimmer krenken.
Psalm 135:8	Van geslachte tot geslacht
ZB 9	Al waren uw zonden als scharlaken
ZB 161	Uw Woord is een lamp voor mijn voet
TZE 56	Ik wil opstaan en tot mijn Vader gaan
TZE 77	Och, schonk die Geest mij kracht
Elk zing Zijn lof	Abram, tel de sterren

Geloofsleer

In de belijdenisgeschriften wordt de geloofsleer kernachtig weergegeven. Om meer inhoud te geven aan de doelen, kun je onderstaande delen uit de geloofsleer gebruiken in de voorbereiding:

HC zondag 26-27 In deze vragen wordt de kern van de Doop uitgelegd. Aan de orde komen de betekenis van het doopwater, de inhoud van de belofte van God en de vraag waarom ook kinderen gedoopt moeten worden.

NGB art. 34 Ook dit gedeelte geeft heel duidelijk de kern van de Doop weer. Het laat zien dat wij door de Doop afgezonderd zijn, daarom is de Doop een gedenkteken! Daarnaast wordt genoemd dat het teken alleen niet genoeg is maar dat de Heere de inhoud van de Doop kan geven.

Doopformulier Eventueel zou je met kinderen van 10-12 jaar een klein stukje van het Doopformulier kunnen lezen. Wat heeft de Heere tegen ons gezegd toen wij gedoopt werden?

Exegese Johannes 1: 19-34

Focus

Johannes de Doper getuigt van Jezus Christus als het Lam Gods Dat de zonde der wereld wegneemt.

Omschrijving focus

Johannes de Doper getuigt van zichzelf dat hij gezonden is om te getuigen van Jezus Christus. Het gaat niet om Johannes, maar om Jezus, Die de Christus is. Hij is de Zoon van God en offert Zichzelf als het Lam van God om de zonde van de wereld weg te nemen. Omdat Hij de Christus is, de Gezalfde, wordt Hij gezalfd met de Heilige Geest.

Toepassing: het getuigenis van Johannes de Doper wijst ons op Jezus, Die alleen onze zonden kan wegnemen. We moeten niet zien op Johannes of een andere profeet, op een predikant of andere ambtsdrager, maar op Jezus. Zijn dood is meer dan voldoende om alle zonden van de gehele wereld weg te nemen. Het aanbod van de verzoening door Zijn dood is ruim, onvoorwaardelijk en welmenend. De toepassing en het effect van Christus' verzoening komt echter alleen hen ten goede, die daadwerkelijk op Hem zien en in Hem geloven. Zij worden evenals Christus gezalfd om koning, priester en profeet te zijn en zo in heel hun leven van Hem te getuigen. Daarbij gaat het niet om hen, maar om Christus.

Achtergrondinformatie

De evangelist Johannes behoort samen met Jakobus, zijn broer, tot de zonen van Zebedeüs en was visser van beroep. Jezus had hem bijzonder lief. Johannes werd ouder dan 90 jaar. Hij schreef een Evangelie, drie zendbrieven en de Openbaring op Patmos. Waarschijnlijk schreef Johannes zijn Evangelie vanuit Efeze, in het westen van het huidige Turkije. Zijn doelgroep is zowel christenen als niet-christenen, in ieder geval nadrukkelijk voor niet-Joden. Waarschijnlijk is dit Evangelie geschreven rond 90 na Chr. Het is minder biografisch dan de andere drie Evangeliën.

Johannes de Doper is de zoon van Zacharias en Elizabeth. Zijn vader was priester en zijn moeder uit het geslacht van Aäron. Zijn naam betekent 'God is genadig'. Hij doopte Jezus in het Overjordaanse, in Bethanië, ten noorden van de Dode Zee. Deze plaats moet niet worden verward met Bethanië bij de Olijfberg. Johannes de Doper vormt de schakel tussen het Oude en Nieuwe Testament, als Elia, die komen zou, de heraut van Jezus.

Vers 19

Met 'Joden' worden de Farizeeën uit Jeruzalem bedoeld, vers 24. Zij sturen namens het Sanhedrin priesters en Levieten naar Johannes om te onderzoeken of hij beweert de Messias te zijn.

Vers 20

Johannes belijdt openlijk dat hij niet de Messias is.

Vers 21

Johannes ontkent dat hij Elia de Tisbiet is, omdat de Joden denken dat Elia in eigen persoon weer zal komen. Wel is Johannes gekomen in de kracht en de geest van Elia, Lukas 1:17. Zo wordt de profetie vervuld: 'Ziet, Ik zende ulieden den profeet Elia, eer dat die grote en die vreselijke dag des HEEREN komen zal. En hij zal het hart der vaderen tot de kinderen wederbrengen, en het hart der kinderen tot hun vaderen; opdat Ik niet kome, en de aarde met den ban sla', Maleachi 4:5, 6.

Met de Profeet wordt de Profeet bedoeld uit Deut. 18:18: 'Een Profeet zal Ik hun verwekken uit het midden hunner broederen, als u; en Ik zal Mijn woorden in Zijn mond geven, en Hij zal tot hen spreken alles wat Ik Hem gebieden zal'. Met deze Profeet wordt de Messias bedoeld.

Vers 22-24

Johannes verwijst naar de profetie uit Jesaja 40:3: 'Een stem des roependen in de woestijn: Bereidt den weg des HEEREN, maakt recht in de wildernis een baan voor onzen God'. Johannes is de heraut die voor Christus uitgaat om de wegen vlak te maken, d.w.z. op te roepen tot berouw en bekering.

Vers 25-28

De vraag aan Johannes waarom hij doopt, vraagt naar het gezag, de bevoegdheid waarom hij doopt. Johannes wijst daarop naar Christus. Hij is het niet waard om ook maar de minste dienst aan Hem te bewijzen. 'Bethabara' betekent 'veerhuis'. De grondtekst van de Statenvertaling, de Textus Receptus, heeft deze plaatsnaam. De oudste handschriften hebben echter de plaatsnaam 'Bethanië'.

Vers 29-34

Johannes wijst Jezus aan als het Lam Gods, Dat door Zijn lijden en sterven de zonden wegneemt van allen die in Hem geloven. Het aanbod van de verzoening geldt heel de wereld, de toepassing ervan geldt alleen de Zijnen. Het geloof, van God geschonken, is hier beslissend. Johannes kende Jezus niet, vers 31. Dat kan betekenen, hij kende Hem niet persoonlijk óf niet volmaakt. Vers 33 wijst op de Doop van Jezus door Johannes.

Extra: Exegese Genesis 17

Focus

God sluit een eeuwig verbond met Abraham en zijn zaad.

Omschrijving focus

God sluit een verbond met Abram en verandert zijn naam in Abraham. Abraham zal de vader worden van een menigte van volken. Teken van het verbond is de besnijdenis. Tot het verbond behoort dat God de God van Abraham is en van zijn nageslacht. Daarbij hoort tevens de landbelofte, het eeuwige bezit van het land Kanaän. Het is een vernieuwing van het verbond en de beloften reeds gedaan in Gen. 15.

Toepassing: ook met ons en onze kinderen sluit God een genadeverbond waarvan de Heilige Doop een teken en zegel is. Allen die wandelen in hetzelfde geloof als Abraham behoren tot de ontelbare schare van Abrahams geestelijk nageslacht, d.w.z. Gods kinderen. Zij ontvangen het hemelse Kanaän, d.w.z. de hemel, tot hun eeuwig bezit.

Achtergrondinformatie

Genesis is het eerste boek van de vijf boeken van Mozes en betekent 'oorsprong' of 'geboorte'. Gen. 17 speelt zich af na de roeping van Abram uit Ur, de aankomst in Kanaän en de belofte van de Heere, bekrachtigd door een verbond in Gen. 15:18 dat Abram een ontelbaar groot nageslacht zal krijgen. Hagar baart Abraham Ismaël.

Een verbond is een overeenkomst tussen twee of meer partijen. Het verbond met Abraham is een genadeverbond. Het verschilt van het Mozaïsche verbond dat God op de berg Sinaï sloot met Israël. Dat verbond is een werkverbond dat kan worden verbroken door de ontrouw van het volk: vervloekt is een ieder die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet om dat te doen, Gal. 3:10. Het genadeverbond met Abraham kan niet verbroken worden, met dien verstande dat God Zijn belofte van een groot nageslacht en de landbelofte hoe dan ook zal vervullen, zij het dat de geestelijke vervulling ervan alleen in en door Christus is.

Vers 1-8

Vers 1 e.v. speelt zich 25 jaar na Haran af, waar Abram de belofte kreeg van een groot nageslacht. Abram valt op zijn aangezicht, vers 3, en toont daarmee zijn nederigheid en dankbaarheid. Abrams nageslacht wordt groot, zowel in letterlijke zin als meer nog in geestelijke zin, namelijk allen die in hetzelfde geloof als hij zullen wandelen en in geestelijke zin Abram tot hun vader hebben. 'Abram' betekent 'verheven vader'. 'Abraham' betekent 'vader van een menigte'.

Vers 9-14

De besnijdenis is teken en zegel van Gods verbond met Abraham en zijn zaad. Vlg. de tekenen van brood en beker als tekenen en zegels in het Heilig Avondmaal en het water in de Heilige Doop. Deze tekenen wijzen op de inhoud van Gods belofte. Al het mannelijke dat tot het huishouden behoort, moet worden besneden, ook zij die met geld gekocht zijn en geen natuurlijk nageslacht van Abraham zijn. Vgl. Hand. 2:39: Want u komt de belofte toe, en uw kinderen, en allen, die daar verre zijn, zo velen als er de Heere, onze God, toe roepen zal.

Vers 15-22

'Sarai' betekent: 'mijn vorstin', 'Sara' betekent: 'vorstin'. De uitleggers verschillen van mening of Abraham lacht uit twijfel of uit verwondering en dankbaarheid, dat Sara een kind zal baren. Uitgaande van Abrahams twijfel, bidt hij in vers 18 of Ismaël de beloofde zoon mag zijn. God belooft hem echter Izaak. Zijn naam betekent 'lachen' of 'gelach'. Ismaël zal twaalf vorsten krijgen, d.w.z. twaalf zonen die machtig worden. De namen van deze zonen zijn te vinden in Gen. 25:13-15. Ismaël ontvangt tijdelijke zegeningen, maar Izaak ontvangt Gods verbond met tijdelijke én geestelijke zegeningen.

Vers 23-27

Alle mannelijke leden van Abrahams huis worden besneden, inclusief hijzelf.

Gebedspunten voordat de kinderen naar huis gaan

- Danken dat de Heere ons door de Doop in Zijn verbond heeft gebracht.
- Belijden dat wij zo weinig denken aan wat God ons heeft beloofd en bevolen bij onze Doop.
- Bidden of de Heere ons de betekenis van de Doop wil geven, zodat we zien op Christus als het Lam van God Dat de zonden wegneemt.

Intro

Zet een bak met water op een tafel voor de groep. Stel daarbij vragen:

- Wat zit er in deze bak? (water)
- Wat kun je met water doen? (opdrinken, schoonmaken, planten water geven, jezelf wassen enz.)
- Wanneer ga je jezelf wassen? (als je vies bent)
- Wanneer wordt er in de kerk water gebruikt? (bij de Doop)
- Wat heeft het water van de Doop te maken met wassen/schoonmaken? (de Doop is een teken van de afwassing van de zonden door Christus bloed)

Vandaag gaan we daar met elkaar verder over nadenken.

Vertelschets

Beginzin

Wie weet waar het over gaat in het eerste hoofdstuk van het Nieuwe Testament? Over de geboorte van de Heere Jezus! Wacht even... Sta even stil! Dit is een bijzonder moment in de Bijbel. We zetten er een gedenksteen bij! Wat God beloofd had in het Oude Testament, dat gaat in het Nieuwe Testament echt gebeuren. Probeer dat in dit verhaal steeds te onthouden! GOD DOET WAT HIJ BELOOFT!

Wat had God dan beloofd?

Gods verbond met Abraham

- God sluit een verbond.
- Het teken is de besnijdenis.
- God belooft dat Hij de God van Abraham en zijn zaad zal zijn.
- God vraagt gehoorzaamheid.
- De besnijdenis wijst heen naar het grote Offer dat gebracht zal worden door de Messias.

Gods belofte vergeten

- In de tijd van het Nieuwe Testament denken weinig mensen aan Gods belofte.
- Daarom preekt Johannes de Doper.
- Johannes de Doper zegt: 'Bekeer je en belijd je zonden.'

- De bedoeling van de preken en bijbelverhalen die jij hoort is ook om onze zonden te laten zien en te wijzen op de Zoon van God.

Doop van de Heere Jezus

- Johannes ziet de Heere Jezus. Hij zegt tegen de mensen die om hem heen staan: 'Zie, het Lam Gods Dat de zonden der wereld wegneemt.'
- De mensen luisteren graag naar Johannes, maar Johannes wijst naar Christus. Om Hem gaat het! Hij kan de zonden vergeven.
- Jezus vraagt of Johannes Hem wil dopen.
- Johannes zegt dat hij juist door Jezus gedoopt moet worden.
- De Doop van Jezus is nodig. Niet voor Hemzelf, maar om ons te kunnen afwassen. Het was een stukje van Zijn lijden, van het gehoorzaam zijn aan de opdracht van Zijn Vader.

Jouw doop

- Jij hebt in je leven ook een gedenkteken gekregen.
- God zegt: Er is een Zaligmaker Die ook jouw zonden wil vergeven.
- Jouw Doop is een gedenkteken.
- Vandaag staan we even stil en we kijken naar dat gedenkteken.
 - Jij bent waarschijnlijk ook gedoopt. De Heere sluit Zijn verbond ook met jou. Wat betekent dat? Net als bij Abraham belooft de Heere dat Hij jou God is. Hij zet je apart, je hoort bij de gemeente. De Doop is daar een teken van, God heeft er recht op dat jij voor Hem leeft en Hem eert. Maar dat doen wij niet uit onszelf. De Heere roept je elke keer door Zijn Woord. Het water op je voorhoofd laat zien, dat je gewassen moet worden en dat de Heere jouw zonden wil vergeven. Hij wil dat jij met je zonden bij Hem komt. Hij belooft dat Hij je God wil zijn en aan jou alles wil geven wat Christus aan het kruis heeft verdiend. De Heilige Geest leert je dat en geeft dat in je hart.
 - Wat betekent dat vandaag voor jou? De Heere geeft je een gedenkteken en bij dat teken hoort de belofte van God. God die belooft dat Hij je zonden wil afwassen. Het is echt waar! Net zo zeker als je gedoopt bent. God doet wat Hij belooft!
 - Wat vraagt de Heere van jou? De Heere vraagt van jou bekering, geloof en gehoorzaamheid. De Heere wil graag je hart en je hele leven. Wij willen dat van nature niet geven. Daarom heb je het ware geloof nodig. Je hebt genade nodig die God Zelf aan je geeft en die Hij beloofd heeft in je Doop! Weet je bij Wie je dat mag vragen? Bij het Lam van God!
 - Johannes de Doper zegt door middel van de Bijbel vandaag tegen jou: 'Zie, het Lam Gods Dat de zonden der wereld wegneemt.'

Slotzin

Sta stil bij dit bijzondere teken van de Heere. Loop er niet langs heen! 'Heere, U gaf mij een bijzonder teken! Het laat zien dat ik alleen maar vuil en zondig ben, maar ook dat U mijn zonden wilt afwassen en vergeven. Mag ik van U krijgen wat U hebt beloofd! Wilt U, Lam van God, mijn zonden wegdragen en leert U mij gehoorzaam zijn!'

Antwoorden bijbelstudie

Opdracht 1

Met deze opdracht wordt het eerste gedenkteken van God bij Zijn verbond behandeld. Genesis 17:7 wordt in het Doopformulier ook genoemd.

En Ik zal **Mijn verbond** oprichten tussen **Mij** en tussen **u** en tussen uw zaad na u in hun geslachten, tot **een eeuwig verbond**, om u te zijn tot **een God** en uw zaad na u.

En gij zult het vlees uwer voorhuid **besnijden**; en dat zal tot **een teken** zijn des **verbonds** tussen **Mij** en tussen **u**.

Opdracht 2

Met de komst van de Heere Jezus veranderde het teken van Gods verbond. Het was niet langer meer de besnijdenis waar bloed vloeide, maar het werd de Doop zonder bloed. Leg uit dat er geen bloed meer nodig was omdat Christus Zijn bloed heeft gegeven. Wel was er nog steeds een teken nodig, dat ons eraan herinnert dat God een verbond sluit en dat reinigmaking en vergeving nodig is.

- Besnijdenis: **bloed, alleen de jongens, Oude Testament, teken van Gods verbond**
- Doop: **water, alle kinderen, Nieuwe Testament, teken van Gods verbond**

Opdracht 3

In deze opdracht is bedoeld om de kinderen te laten beseffen dat zij de Doop als een gedenkteken hebben gekregen. De Doop is een teken dat nooit meer weggaat en dat vraagt om een antwoord van onze kant.

Tip: Stuur de ouders van tevoren een mail met de vraag of de kinderen hun doopkaart mee mogen nemen!

- Mijn Doop is een teken van de Heere. Hij wil niet alleen dat ik gedoopt word, maar ook dat ik werkelijk een nieuw hart krijg en voor Hem ga leven.
- Ik ben door de Heere apart gezet, ik hoor bij de gemeente/kerk, het water laat zien dat mijn zonden afgewassen moeten worden, het water is een teken van het bloed van Christus waardoor mijn zonden vergeven kunnen worden, het water wijst ook op een nieuw leven van gehoorzaamheid aan de Heere.
- Door te leven zoals de Heere dat wil. Gehoorzaam zijn aan mijn ouders, behulpzaam zijn voor anderen, Gods Woord doorvertellen aan anderen, tegen de zonden vechten zodat ik ze niet doe, bidden om het werk van de Heilige Geest in mijn hart enz.

Opdracht 4

Uiteindelijk gaat het om de betekenis van de Doop. Wat wil de Heere ons geven? Bespreek met de kinderen dat de Doop laat zien dat wij het bloed van Jezus nodig hebben. Dat alleen kan ons hart reinigen van de zonde. Het Doopformulier heeft het ook over het werk van de Heilige Geest: *'zo verzekert ons de Heilige Geest door dit heilig Sacrament, dat Hij in ons wonen, en ons tot lidmaten van Christus heiligen wil, ons toeëigenende hetgeen wij in Christus hebben, namelijk, de afwassing onzer zonden, en de dagelijkse vernieuwing onzes levens'*.

- Wat staat er nu? **Zie, het Lam Gods, Dat de zonden der wereld wegneemt.**
- Hoe doe je dat? **God liefhebben boven alles. Bijbellezen wordt dan luisteren naar Gods stem en bidden wordt dan spreken tot God. Je naaste liefhebben als jezelf, dat gaan de mensen en kinderen om jou heen aan je merken! Dit kan door de kracht van de Heilige Geest, daar moet je steeds om vragen. Want in je eigen kracht lukt dat niet.**

Verwerking

Schilderij met tekst

Dit heb je nodig:

- Waterverf in de kleuren donkerblauw, lichtblauw, paars.
- Water
- Rietjes
- Stevig wit papier
- Stevig gekleurd papier

Zo maak je het:

1. Meng in een bekertje waterverf met water.
2. Druppel de waterverf op het witte vel en blaas er voorzichtig tegen met een rietje.
3. Herhaal dit tot er een mooie achtergrond is ontstaan.
4. Plak hierop een bijbeltekst. Of laat de achtergrond drogen en schrijf met een zwarte pen een tekst op de achtergrond.
5. Plak het schilderij op een gekleurde achtergrond.

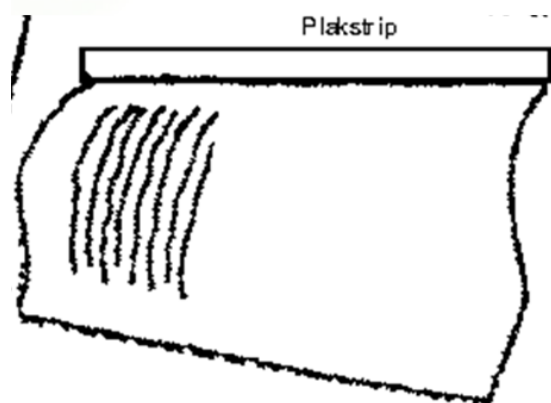
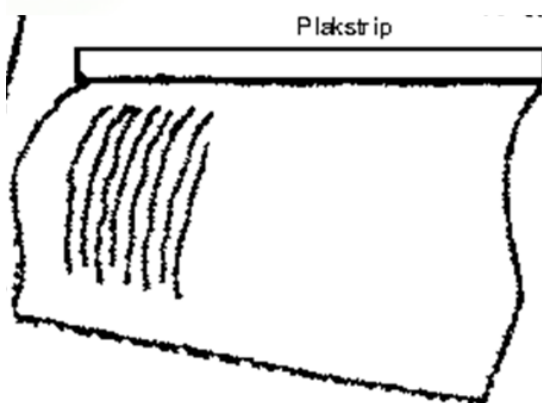
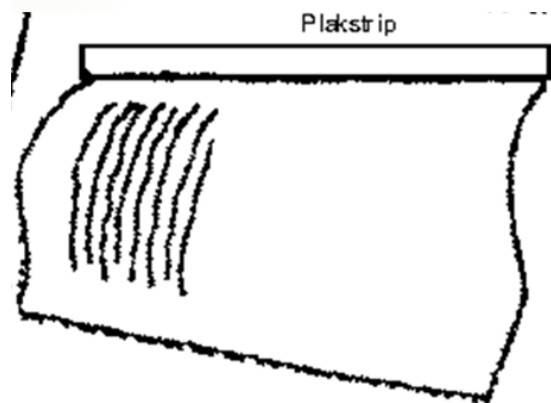
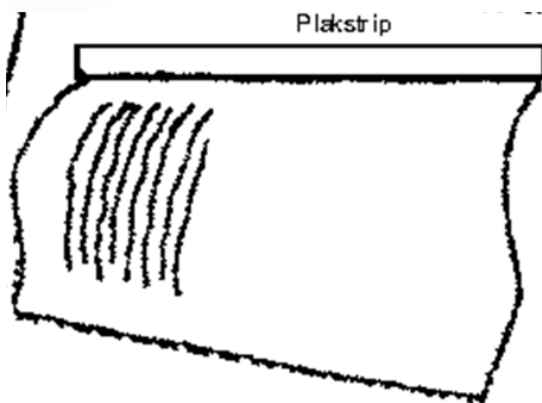
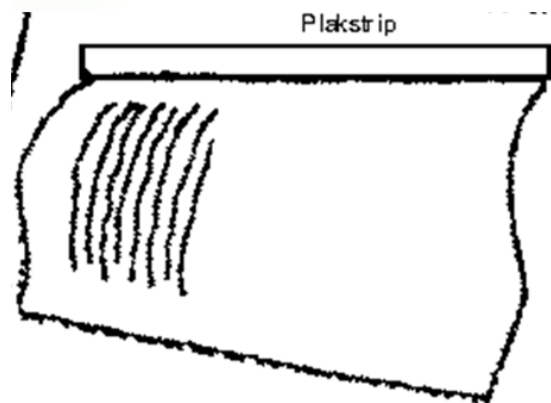
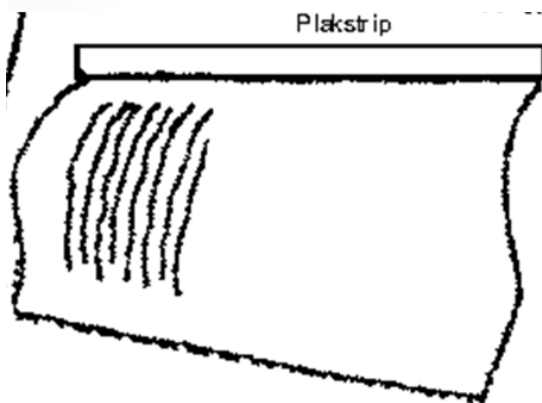
Een belangrijke herinnering

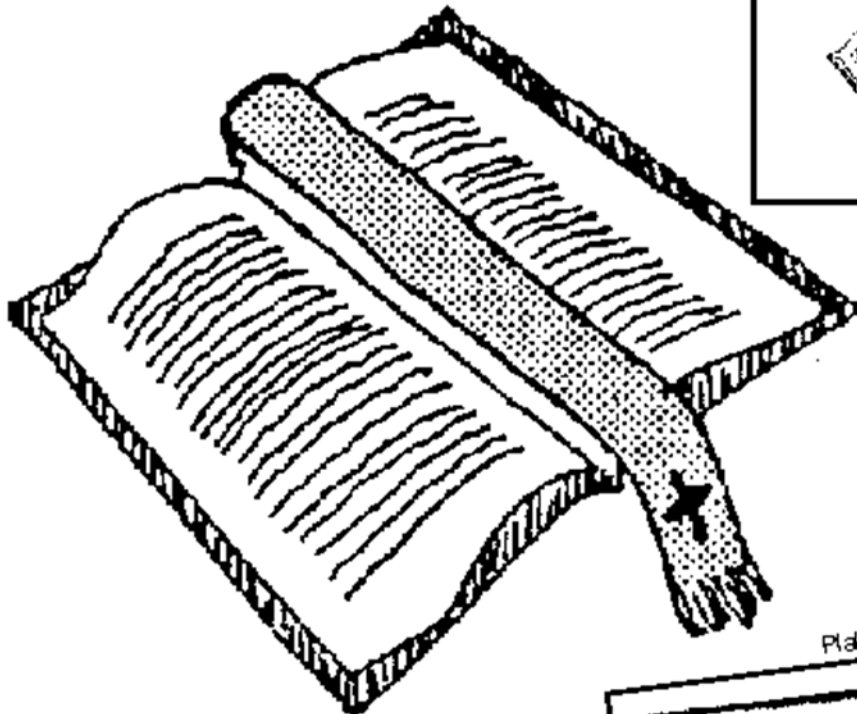
Dit heb je nodig:

- Kopie van de 'Bijbel' op de volgende pagina
- Lege 'bijbel'bladen (zie hieronder)
- Stevig papier

Zo moet je het maken:

1. Je kunt de beschrijving op de volgende pagina volgen.
2. Om de opdracht meer toe te passen op de bijbelstudie en vertelling, kun je samen met de kinderen teksten of zinnen op de lege bijbelbladen schrijven. Dit boekje is een mooie herinnering. Het kan kinderen helpen om hun eigen Doop en de betekenis daarvan niet te vergeten.

knip de bijbel en losse blaadjes uit. kleuren en evt. op mooi papier plakken. plak de losse blaadjes met de plakstroken op elkaar. en vervolgens op de bijbel. je kan er zelf ook nog meer blaadjes bijmaken.

Johannes roept mensen

Werkwijze:

- Kleur de basisplaat mooi in, evenals de cactus en eventueel de tekstballon
- Knip de onderdelen uit
- Vouw de plakstroken van de cactus op de vouwlijnen
- Plak de cactus helemaal links onder in de hoek van de basisplaat
- Plak de tekstballon zo dat de punt richting de mond van Johannes wijst
- Eventueel kun je de heuvels insmeren met lijm en bestrooien met echt zand.

Download het werkblad via de volgende link:

https://www.gelovenisleuk.nl/images/kinderen/knutselen/johannes_doper_roeptmensen.pdf

Extra verwerking voor kinderen van 6-8 jaar

Voor de kinderen van 6-8 jaar is het bijbelstudieboekje vaak te moeilijk en te veel. Voor hen is bij iedere bijbelstudie een apart A4 vel gemaakt, met één verwerking, waardoor zij aan de slag gaan met wat ze in het bijbelverhaal gehoord hebben.

1. Lees en zing de psalm.
2. Praat samen over de betekenis van de doop. Het water van de doop laat ons zien dat ons hart zondig is. Het moet nieuw worden. Zoals het water viezigheid kan afwassen, zo kan het bloed van Jezus onze zonden vergeven/wegwassen. Als God ziet op het bloed van Zijn Zoon, dan is ons hart voor Hem zondeloos en rein. De kinderen kunnen het eerste hart zwart kleuren, als teken van de zonden. Aan dit hart maken ze het woord 'zondig hart' vast. De druppel mag rood gekleurd worden, als teken van het bloed van Jezus. Het laatste hart is wit, als teken van een nieuw (schoon) hart.
3. Laat de kinderen iets opschrijven wat ze willen onthouden. Als ze dit lastig vinden, kun je de kerntekst van het bijbelverhaal op het bord zetten, dan kunnen ze die overschrijven.

Sta stil bij je Doop!

Naam:.....

Kleur de plaat in en zing samen de psalm.

God zal Zijn waarheid nimmer krenken,
 Maar eeuwig Zijn verbond gedenken.
 Zijn woord wordt altoos trouw
 volbracht,
 Tot in het duizendste geslacht.
 't Verbond met Abraham, Zijn vrind,
 Bevestigt Hij van kind tot kind.

Psalm 105:5

Wat betekent de doop?
 Geef de plaatjes de goede kleur. En maak de woorden vast aan de plaatjes.

Nieuw hart

Bloed van Jezus

Zondig hart

Wat heb je geleerd en wil je goed onthouden?
 Schrijf dat op of maak er een tekening van:

Prat samen over:

Waarom gebruiken we water bij de Doop? Wat betekent dat? Waarom is de Doop niet alleen voor baby's belangrijk, maar ook voor ons? Waarom mogen wij onze Doop niet vergeten?